

373 1425

1174

9.3

ผลของการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่น
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ปริญญาโท

ของ

ปกพร วงศ์สวัสดิ์

12 ก.ธ. 2533

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาแนะแนว

กุมภาพันธ์ 2533

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

170330

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..........ประธาน

(รศ.ดร.คมเพชร จิตคุมกุล)

..........กรรมการ

(ดร.คุมภ์ โยเหลา)

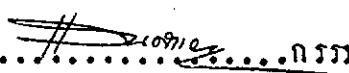
คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน

(รศ.ดร.คมเพชร จิตคุมกุล)

..........กรรมการ

(ดร.คุมภ์ โยเหลา)

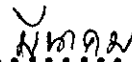
..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผศ.พรหมธิดา แสนคำเครือ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่......เดือน......พ.ศ. 2533

ประกาศคุณูปการ

ปณฺธุณินทณฺธมณฺธิเจ้าเรจฺจงไคควัยความอนุเคราะห์อย่างสูงจากรองศาสตราจารย์
ดร.คมเพชร จิตรสุกกุล และดร.คุณวิทย์ โยเหลา ซึ่งได้กรุณาเอาใจใส่ ประคับประคอง กระตุ้น
ติดตาม เสนอแนะ ตลอดจนเสริมสร้างแก้ไขข้อบกพร่องโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็น
อย่างมากและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ พร้อมกับขอขอบคุณ พี่ ๆ และ น้อง ๆ ทั้ง 10 คน ที่เป็น
ฐานกำลังสนับสนุนอันสำคัญแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์บุญสร้าง ปริกชิตตานนท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนประจวบวิทยาลัย
ซึ่งให้ความเมตตา ห่วงใยและเอื้อเฟื้อในหลาย ๆ สิ่งมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณอาจารย์ไพเราะ นิละคุปต์ และอาจารย์ฉันทนา เพ็งบุญ ศึกษาพิเศษ
งานแนะแนว เขตการศึกษา 5 ที่กรุณาช่วยตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
และให้ความห่วงใยเสมอมา

ขอขอบพระคุณอาจารย์พิศพล สกลเกียรติ ที่ส่งเสริมให้ผู้วิจัยกระตือรือร้นสอบเข้าเรียน
ขอขอบคุณ อาจารย์ยุพิน อังคานนท์ อาจารย์บุษยง จันทนิต อาจารย์บุษิมา สมบัติพิบูลย์
และอาจารย์มนิตย์ อัครกะ ที่ให้ความสะดวกและช่วยเหลือในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบใจนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย และโรงเรียนกุญชรวิทยา ที่ให้ความร่วมมือเป็น
อย่างดี

ขอขอบคุณ คุณสุภา ศาสนัส ผู้เป็นที่รักซึ่งให้ความรัก ความห่วงใย ความเชื่ออาทรอันเป็น
กำลังใจให้ผู้วิจัยเข้มแข็งสามารถต่อสู้อุปสรรคตลอดมา

ปกรณ วังสวัสดิ์

สารบัญ

บท	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ	8
เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับความสนใจในอาชีพ	12
เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับอาชีพอิสระ	17
สมมติฐานในการวิจัย	19
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	21
การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	21
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	22
การดำเนินการทดลอง	27
การวิเคราะห์ข้อมูล	28
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	29
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	32
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32

5	สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	38
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	38
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	38
	ประชากร	38
	กลุ่มตัวอย่าง	39
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	39
	การดำเนินการทดลอง	39
	การวิเคราะห์ข้อมูล	40
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
	อภิปรายผล	41
	ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้	44
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	45
	บรรณานุกรม	47
	ภาคผนวก	54

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง	34
2	เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอน ด้วยชุดการแนะแนวอาชีพ กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ ภายหลัง การทดลอง	35
3	เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลัง การทดลอง โดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ	36
4	เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลัง การทดลอง โดยการสอนแบบปกติ	37

บทนำ

ปัญหาการว่างงานของบุคลากรทางการศึกษา นับว่ากำลังเป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งของประเทศ เพราะมีผลกระทบโดยตรงต่อเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งยังก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมาอีกด้วย และปรากฏว่าบุคลากรทางการศึกษามีแนวโน้มว่างงานสูงขึ้น ดังสถิติการว่างงานของประชากรที่อยู่ในกำลังแรงงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2528 : 21) ในปีพุทธศักราช 2520 อัตราการว่างงานมีเพียงร้อยละ 0.8 ปีพุทธศักราช 2525 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 1.7 ซึ่ง ร้อยละ 20.9 และ 22.6 ของผู้ว่างงาน เป็นผู้จบชั้นมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาตามลำดับ มีอายุระหว่าง 15 - 24 ปี คิดเป็นร้อยละ 50 ของผู้ว่างงานทั้งหมด นอกจากนั้น โชนิต ปันเปี่ยมพันธุ์ และอภิชัย พันธุเสน (2527 : ตาราง 6 และ 2528 : 3) ได้คาดคะเนว่า ในปีพุทธศักราช 2534 อันเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) จะมีผู้ว่างงานสูงขึ้นถึงร้อยละ 3.5 และเยาวชนที่จบชั้นมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงานโดยจะไม่ศึกษาต่อ จะมีสูงถึงร้อยละ 31.72

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2528 : 3) ได้สรุปสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานของบุคลากรทางการศึกษาว่า เนื่องมาจากในอดีตประเทศไทยยังไม่มี การวางแผนประชากร จึงทำให้อัตราการเพิ่มประชากรสูงในช่วงปีพุทธศักราช 2503 - 2513 โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.0 - 3.2 ต่อปี แม้ว่าในระยะต่อมาได้มีการวางแผนประชากรอย่างจริงจังในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 3 เป็นต้นมา ก็ยังไม่ส่งผลมาถึงในระยะนี้ แต่ผลที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากการวางแผนประชากรดังกล่าว ได้มีส่วนทำให้ประชากรในวัยแรงงานมีจำนวนมากในปัจจุบัน ทั้งปรากฏว่าเศรษฐกิจของโลกตกต่ำมาเป็นเวลาหลายปีติดต่อกัน จึงมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยด้วยเช่นเดียวกัน ผลกระทบดังกล่าวทำให้เศรษฐกิจของประเทศขยายตัวได้ช้าลง และมีผลเชื่อมโยงทำให้การขยายตัวด้านตลาดแรงงานน้อยลงทั้งภาครัฐบาลและเอกชน เมื่อสภาพการณ์ด้านตลาดแรงงานเป็นเช่นนี้จึงไม่สามารถรองรับกับจำนวนประชากรวัยแรงงานที่อยู่ในช่วงของการสำเร็จการศึกษาระดับต่าง ๆ ที่เพิ่มจำนวนขึ้นดังกล่าวแล้ว ประกอบกับประชาชนโดยทั่วไปนิยมศึกษาต่อในระดับสูงเพิ่มขึ้น ซึ่งกลายเป็นแรงผลักดันให้รัฐบาลขยาย

การศึกษาในระดับสูง ขณะเดียวกันรัฐบาลก็สนับสนุนนโยบายให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมกับการลงทุน
จัดการศึกษา ทำให้มีการขยายการศึกษาระดับต่าง ๆ ในภาคเอกชนมากขึ้น จึงมีผลทำให้จำนวน
ผู้สำเร็จการศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและขยายตัวได้เร็วกว่าความต้องการของตลาดแรงงาน

ในประเด็นที่เกี่ยวกับความนิมิตศึกษาต่อในระดับสูงนั้น เป็นผลมาจากคนไทยส่วนใหญ่มี
ความเห็นว่าการศึกษาคือหนทางที่จะก้าวหน้าในชีวิตนั้นขึ้นอยู่กับการศึกษาต่อจนถึงระดับสูงสุด และอาชีพรับราชการ
เป็นอาชีพที่พึงปรารถนาอย่างยิ่ง ดังนั้นคนส่วนมากจึงพยายามที่จะเรียนให้สูงที่สุดเพื่อที่จะได้ออกมาประกอบ
อาชีพรับราชการ (วชิรญา บัณฑิต. 2525 : 13) จากสาเหตุดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้จำนวน
ผู้สำเร็จการศึกษาวางงานเพิ่มมากขึ้น เพราะจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในระดับต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้นอย่าง
รวดเร็วไม่สอดคล้องกับตำแหน่งงานทางราชการ ซึ่งรัฐบาลกำลังมีนโยบายลดการจ้างงานโดยรับราชการ
เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 2 ต่อปี

สำหรับการแก้ปัญหาการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษานั้น วชิรญา บัณฑิต (2525 : 16)
ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรกระตุ้นให้เยาวชนรู้จักอาชีพต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง คิดทำมาหากิน มองเห็น
ช่องทางที่จะเลี้ยงชีพได้ด้วยการทำงานหลากหลายชนิด เลิกติดงานใช้แรงงาน เลิกตั้งเข็มมุ่งไปทาง
สายเดียวที่ทั้งแคบทั้งชัน คือพยายามเรียนให้สูงเพื่อรับราชการ หรือเป็นลูกจ้างเอกชน ซึ่งถ้าไม่มีงาน
ก็ว่างงาน และชม ภูมิภาค (2526 : 47) กล่าวว่าการศึกษาในปัจจุบันควร เป็นไปในระบบ
การศึกษาเพื่องานอาชีพ อันหมายถึงการศึกษาที่บุคคลเมื่อได้รับการศึกษาแล้วมีความสามารถ มีความตั้งใจ
ที่จะทำงานอาชีพได้ ไม่ว่าจะเป็นอาชีพรับจ้างหรืองานอาชีพอิสระ ทำให้ทั้งสองอย่างตามโอกาสอันควร
และทำได้ก็มีประสิทธิภาพ สังคมไทยจะต้องเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยเกิดความรู้สึกว่าอาชีพอิสระหรืออาชีพ
รับจ้าง หากเป็นอาชีพที่สุจริตแล้ว ถือว่าเป็นสิ่งพึงปรารถนาให้เท่าเทียมกัน นอกจากนั้น สันติญา จิตตานนท์
(2528 : 68) ยังได้กล่าวว่า อาชีพอิสระจะเป็นทางออกที่สำคัญยิ่งในการแก้ปัญหาการว่างงานของ
ประเทศ โดยเชื่อว่าหากคนมุ่งประกอบอาชีพอิสระแทนการมุ่งรับราชการ ทำงานบริษัท หรืองานประเภท
รับจ้างแล้ว ปัญหาการว่างงานก็จะลดความรุนแรงลงไ้มาก เพราะนอกจากเขาเหล่านั้นจะแก้ปัญหา
การว่างงานของตนเองได้สำเร็จแล้ว ยังได้ช่วยแก้ปัญหาการว่างงานของคนอื่นด้วย เนื่องจากผู้ประกอบการ
อาชีพอิสระก็คือผู้สร้างงานให้เกิดขึ้นในสังคม หรือนัยหนึ่งเป็นผู้ก่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ
โดยทรงตัวเอง

แนวคิดในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อแก้ปัญหาการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษา
ดังกล่าวข้างต้น สอดคล้องกับแผนพัฒนาการแนะแนวของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งปรากฏอย่างชัดเจน
ในมาตรการของแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534)
โดยเน้นการประกอบอาชีพอิสระตามสภาพทรัพยากรและเศรษฐกิจของท้องถิ่น (สถาบันพัฒนาผู้บริหาร
การศึกษา. น.ป.ป. : 53, 65 - 67) ดังที่ระบุไว้ดังนี้

มาตรการ ข้อ 22 นโยบาย ข้อ 1 ปรับปรุงกิจกรรมแนะแนวให้มีประสิทธิภาพและ
ทั่วถึงโดยเน้นความสำคัญของการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต การฝึกฝนพัฒนาตนเองเพื่อ
การมีงานทำโดยเฉพาะการประกอบอาชีพอิสระ การพึ่งตนเอง การช่วยเหลือผู้อื่น การรู้จัก
ประมาณ ความมีระเบียบวินัย ความสะอาด ความขยันหมั่นเพียร ความกตัญญูกตเวที ความ
นิยมไทย การประหยัด และการใช้ชีวิตที่เรียบง่าย

มาตรการ ข้อ 24 นโยบาย ข้อ 6 ส่งเสริมให้มีการแนะแนวอาชีพในสถานศึกษา
อย่างกว้างขวาง ให้นักเรียนเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ และมีกำลังใจพร้อมที่จะ
ออกไปประกอบอาชีพตามความถนัด โดยเฉพาะเน้นการประกอบอาชีพอิสระให้มากยิ่งขึ้น
ทั้งนี้โดยให้สอดคล้องกับความต้องการของสภาพเศรษฐกิจและสังคม

มาตรการ ข้อ 10 นโยบาย ข้อ 6 เร่งรัดพัฒนาการศึกษา ทั้งด้านหลักสูตร ด้านวิธีการ
ด้านทักษะ ความสามารถและเจตคติ คุณธรรม ค่านิยม เพื่อการประกอบอาชีพอิสระตาม
สภาพทรัพยากรและเศรษฐกิจสังคมของท้องถิ่น พร้อมกับให้มีการส่งเสริม สนับสนุน ให้
นักเรียนนักศึกษา เยาวชนและประชาชน มีความพร้อมและมั่นใจที่จะออกไปประกอบอาชีพ
อิสระ

มาตรการ ข้อ 21 นโยบาย ข้อ 6 ส่งเสริมการจัดการศึกษาวิชาชีพให้สอดคล้องกับอาชีพ
ของท้องถิ่นและสนับสนุนให้นักเรียนนำความรู้ด้านวิชาชีพไปหารายได้ของตนเองและปรับปรุง
อาชีพของครอบครัว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงานอาชีพอันจะนำไปสู่การเพิ่มพูนรายได้ของ
นักเรียนและครอบครัว

เนื่องจากแผนพัฒนาการแนะแนวของกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างมากกับ
การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในท้องถิ่น ดังนั้นการจัดบริการแนะแนวอาชีพในโรงเรียนจึงจำเป็น

(2525 : 62) กฤษณา จันทรวีภาศ (2527 : 34) ทางไคยวสอศคสองกันว่ กลุ่มที่ไ้รับการสอน วยชุดการแนะแนวอาชีพมยผลสัมฤทธิ์ในการเรีนเรื่องอาชีพสูงกว่กลุ่มที่ไ้รับการสอนโดยวิธีปกติ และ มีปัญหในการเลือกอาชีพนอยกว่กลุ่มที่ไ้รับการสอนโดยวิธีปกติ ซึ่งแสดงว่ชุดการแนะแนวอาชีพเป็น เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพอย่างหนึ่ง สำนัการแนะแนวอาชีพ

อนึ่ง ซูเปอร์ (วัชร ทรัพย. 2523 : 31 ; อ้างอิงมาจาก Super. 1967 : 87) ไ้กล่าวถึงการพัฒนาความสนใจอาชีพของบุคคลว่เริ่มการก่อตัวความสนใจอาชีพ เมื่ออายุ 14 - 18 ปี ฉะนั้นักเรีนในระดัชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งมีอายุระหว่าง 13 - 15 ปี จึงเป็นวัยที่เริ่มก่อตัวความสนใจ ในเรื่องอาชีพ และจากประสพการณ์ของผู้อยู่ยบว่าักเรีนส่วนใหญ่ในระดัชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กำลัง อยู่ระหว่างการปรับตัวในสถานที่เรีนใหม่ ส่วนักเรีนในระดัชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะมีแผนการศึกษา / ตอนหรือประกอบอาชีพที่ค่อนข้างแน่นอนแล้ว ดังนั้นการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพเพื่อเพิ่มความสนใจอาชีพ อีสรในท้องถิ่นกับักเรีนระดัชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จึงเหมาะสมกว่าใช้กับระดัชั้นอื่น

จากที่กล่าวมาข้างต้น แสดงว่สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะแก้ปัญหาการว่างงานของผู้อยู่สำเร็จ การศึกษา คือการกระตุ้นให้เขาชนเองเห็นความสำคัญของการประกอบอาชีพอิสระ โดยเฉพาะอาชีพ อีสรในท้องถิ่น ไม่มุ่งที่จะประกอบอาชีพรับราชการหรือเป็นลูกจ้างแต่เพียงก้นเดียว และกระบวนการ แนะแนวอาชีพ จะเป็นกระบวนการหนึ่งที่สามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้เป็นอย่างดี ผู้อยู่จึงมีความ ประสงค์จะทดลองใช้ชุดการแนะแนวอาชีพซึ่งมุ่งให้ขอذنเทศก้นอาชีพ เพื่อเพิ่มความสนใจอาชีพอิสระ ในท้องถิ่นให้แก่ักเรีน อันจะช่วยให้ักเรีนไ้เห็นแนวทางในการเลือกอาชีพกว้างขวางขึ้น โดยเฉพาะอาชีพอีสรในท้องถิ่นของักเรีนเอง

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจอาชีพอีสรในท้องถิ่นของักเรีน โดยใช้ชุดการแนะแนว อาชีพกับการสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจอาชีพอีสรในท้องถิ่นของักเรีน ก่อนและหลังการ สอน โดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ
3. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจอาชีพอีสรในท้องถิ่นของักเรีน ก่อนและหลังการ สอน แบบปกติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. จะช่วยให้นักเรียนเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพอิสระกว้างขวางขึ้น อันอาจจะมีผลต่อการลดปัญหาการว่างงานได้
2. จะเป็นประโยชน์แก่ครูแนะแนวหรือผู้ที่สนใจ ในการที่จะนำชุดการแนะแนวอาชีพไปประยุกต์เพื่อจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพในโรงเรียน

ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2532 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งมีคะแนนความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินอยู่ในระดับต่ำ จำนวน 229 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรซึ่งได้คะแนนความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินอยู่ในระดับต่ำ มีจำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 15 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีสอนเกี่ยวกับอาชีพอิสระในห้องดิน ซึ่งแบ่งเป็น
 - 3.1.1 การสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ
 - 3.1.2 การสอนแบบปกติ
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสนใจอาชีพอิสระในห้องดิน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดการแนะแนวอาชีพ หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการสอนอาชีพ ประกอบด้วยวิธีการสอนต่าง ๆ ได้แก่ การบรรยาย การอภิปราย การทัศนศึกษา การสาธิตและการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งมีอุปกรณ์การสอนที่มีลักษณะเป็นสื่อประสมหลายประเภท ได้แก่ เทปโทรทัศน์ สไลด์-เทป ภาพยนตร์ แผ่นพับ จุลสารแนะนำอาชีพ ภาพอาชีพ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบอาชีพ และผลิตภัณฑ์ในอาชีพ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพอิสระในห้องดินของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2. การสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ หมายถึง การสอนโดยใช้เครื่องมือซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้กับกลุ่มทดลอง

3. การสอนแบบปฏิบัติ หมายถึง การสอนโดยการบรรยาย ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เหมือนกับกลุ่มทดลอง พร้อมทั้งมีอุปกรณ์การสอน ได้แก่ สไลด์-เทป ภาพยนตร์ เทปโทรทัศน์ บอร์ดแสดงเอกสารที่สามารถค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติมและเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

4. อาชีพอิสระในท้องถิ่น หมายถึง อาชีพที่บุคคลผู้ประกอบอาชีพหารายได้เองโดยไม่มีนายจ้างหรือไม่อยู่ในฐานะลูกจ้าง เป็นอาชีพที่ประกอบอยู่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ซึ่งกำลังได้รับความนิยมนิยมใช้วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในการผลิต มีตลาดรองรับผลิตภัณฑ์และหน่วยงานทางราชการกำลังให้การส่งเสริม ในที่นี้มี 4 อาชีพ ได้แก่ อาชีพปลูกหม่อนไหมปิ้ง อาชีพเลี้ยงผึ้ง อาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู่ และอาชีพประมงจับสัตว์น้ำเปลือกหอย

5. ความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่น หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่ออาชีพอิสระในท้องถิ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีความปรารถนาที่จะเลือกประกอบอาชีพเหล่านั้น ความสนใจจึงกล่าววัดได้จากองค์ประกอบต่อไปนี้

5.1 การรับรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น หมายถึง การที่นักเรียนรู้จักอาชีพอิสระในท้องถิ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และสามารถบอกรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะงานของอาชีพอิสระในท้องถิ่น

5.2 การเกี่ยวข้องกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น หมายถึง การที่นักเรียนพยายามจะเข้าไปมีความสัมพันธ์กับอาชีพอิสระในท้องถิ่นในลักษณะต่าง ๆ

5.3 การมองเห็นคุณค่าของอาชีพอิสระในท้องถิ่น หมายถึง การที่นักเรียนทุกคนหรือกระทำไปในลักษณะที่ความชอบและเห็นความสำคัญของอาชีพอิสระในท้องถิ่น

ความสนใจนี้วัดได้โดยใช้แบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพ

ความหมายของการแนะแนวอาชีพ

สำหรับความหมายของการแนะแนวอาชีพ ได้มีผู้กล่าวถึงไว้มากมายดังนี้

ไมเออร์ (Myers. 1941 : 4) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นการให้ความช่วยเหลือบุคคลแต่ละคนในการให้ข่าวสาร ข้อมูล ประสิทธิภาพ และคำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ ซึ่งจะช่วยให้แต่ละบุคคลสามารถเลือกอาชีพสำหรับตนเองได้ คำอธิบายดังกล่าวสอดคล้องกับ ซูเปอร์ (Super. 1957 : 7) ที่กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักตนเอง และได้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ เพื่อจะได้ตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมและประสบความสำเร็จในอาชีพที่เลือกนั้น สามารถทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและประเทศชาติ และตรงกับ คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2521 : 15) ที่ได้ให้ความหมายของการแนะแนวอาชีพว่า เป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้มีความเหมาะสมและประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพตามความต้องการ ดังนั้นกระบวนการแนะแนวจึงเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและต้องใช้เวลา เพราะจะต้องเริ่มต้นตั้งแต่พิจารณาบุคคลในด้านต่าง ๆ เช่น ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ สถานะทางเศรษฐกิจ บุคลิกภาพ และอื่น ๆ ที่สำคัญ แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาพิจารณาว่าบุคคลนั้นควรเลือกอาชีพอะไร และจะเตรียมตัวเพื่ออาชีพนั้นได้โดยวิธีใด จึงจะประสบความสำเร็จและความก้าวหน้า

นอกจากนี้ สวัสดิ์ สุวรรณอักษร (2527 : 51) ได้กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการหนึ่งในการ

1. ช่วยให้ผู้คลุ้จกและเข้าใจตนเองอย่างลึกซึ้งทุกด้าน
2. ช่วยให้ผู้คลุ้จกและเข้าใจโลกของงานอาชีพทาง ๆ และองค์ประกอบของงาน
3. ช่วยให้ผู้คลุ้จกเลือกและตัดสินใจเลือกงานอาชีพอย่างฉลาดถูกต้องเหมาะสมกับอัถภาพ
4. ช่วยให้ผู้คลุ้จกตัดสินใจเลือกอย่างฉลาดในการเข้ารับการศึกษาและฝึกอบรมในวิชาชีพ
5. ช่วยให้ผู้คลุ้จกได้มีโอกาสพัฒนาบุคลิกลักษณะของตนให้เหมาะสมกับอาชีพ

6. ช่วยให้ผู้คล้อยมีโอกาสนับถว้ยงานอาชีพทาง ๆ ตามความเหมาะสมกับวัย

7. ช่วยให้ผู้คล้อยสามารถปรับตนให้เข้ากับงานอาชีพ จนประสบความสำเร็จและมีความสุขในงานอาชีพของตน

จากความหมายการแนะแนวอาชีพดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้คล้อยรู้จักตนเอง รู้จักและเข้าใจโลกของงานอาชีพ มีการเตรียมตัวเพื่อการประกอบอาชีพ การเข้าสู่อชีพและการประสบความสำเร็จก้าวหน้าในอาชีพ

การ จัดบริการแนะแนวอาชีพ

เพื่อให้บริการแนะแนวอาชีพดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ พล แสงสว่าง (2529 : 37) สรุปว่า สามารถดำเนินงานเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพได้ดังนี้

1. การดำเนินงานแนะแนวอาชีพต้องขึ้นขั้นตอน โดยเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ตนเอง การทดสอบ การให้คำปรึกษา การให้ข้อมูลทาง ๆ การทดลองงาน การติดตามผล การประเมินผล และการวิจัยเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน

2. การดำเนินงานแนะแนวอาชีพต้องใช้กิจกรรมเป็นสื่อ เพราะจะทำให้น่าสนใจและเป็นรูปธรรมมากขึ้นกว่าการชี้แจงบรรยายธรรมดา

3. ต้องมีการส่งเสริมการหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ซึ่งต้องเริ่มทำตั้งแต่ชั้นเล็ก ๆ เพื่อเป็นการสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดี ควรให้เด็กหาข้อมูลด้วยตนเองดีกว่าครูป้อนให้เด็ก

4. ข้อเท็จจริงของการแนะแนวอาชีพที่สำคัญประการหนึ่งคือ ขอบเขตของความสามารถของบุคคลมีความยืดหยุ่น ซึ่งทำให้บุคคลหนึ่ง ๆ ประกอบอาชีพได้หลายอาชีพในกลุ่มเดียวกันที่ต้องใช้ความสามารถใกล้เคียงกันหรือระดับเดียวกัน

5. การจัดการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพนั้นต้องทำให้สอดคล้องกับอาชีพ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศของประเทศไทย

นอกจากนี้ อาภา ถนิตช่วง (2528 : 14) ได้กล่าวว่า ในการพัฒนาการแนะแนวอาชีพให้ได้ผลนั้น จำเป็นต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ควรมีเครื่องมือ เช่น แบบทดสอบความถนัด ความสนใจ ความสามารถและบุคลิกภาพครบชุดและเชื่อถือได้ เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักตนเองรอบด้านอย่างถูกต้อง

2. ควรมีระบบข้อมูลการให้ข่าวสารทางอาชีพ และความต้องการ คำนวณตลาดแรงงาน อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพในรูปต่าง ๆ เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์ โปสเตอร์ สไลด์ วิกิโอเพอ คอมพิวเตอร์ หรือการจกวิทยการบรรยาย จัดนิทรรศการทางอาชีพ การให้เด็กได้พบปะสัมภาษณ์ บุคคลผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นการกระตุ้นความสนใจ สร้างทัศนคติหรือค่านิยมที่ดี และ ใ้ข้อมูลที่ถูกต้องสำหรับการพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองต่อไป

3. ควรมีระบบการให้คำปรึกษาทางอาชีพ เพื่อช่วยให้เด็กสามารถตัดสินใจได้

4. ควรมีกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทดลองเรียน หรือฝึกงาน หรือหาประสบการณ์ ทางอาชีพซึ่งเกี่ยวกับการ จักแผนการ เรียนที่ขยันหมั่นและส่งเสริมค่านอาชีพของนักเรียน ตลอดจนความ ร่วมมือจากสถานประกอบการ หรือแหล่งประกอบอาชีพอิสระต่าง ๆ

5. ควรมีการจัดบริการทางานพิเศษ ในขณะที่นักเรียนกำลังศึกษา และงานที่นักเรียนไป ประกอบอาชีพหลังจบการศึกษา รวมทั้งการติดต่อแหล่งเงินทุนเพื่อให้นักเรียนกู้ยืมไปประกอบอาชีพส่วนตัว

6. ควรมีระบบติดตามผลขณะที่นักเรียนกำลังศึกษาและฝึกงานในสถานศึกษา และหลังจากที่ นักเรียนจบการศึกษาไปแล้วว่า โดยสออย่างไร ควรปรับปรุงด้านใดบ้าง

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการ ที่เหมาะสม รวมทั้งการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ฉะนั้นการแนะแนวอาชีพที่ได้ล้นนั้นจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่มี ประสิทธิภาพด้วย

งานวิจัยต่างประเทศเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ

ในปี ค.ศ. 1965 กิบสัน (Gibson. 1965 : 416 - 422) ได้สำรวจความคิดเห็น ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในแมริรัฐโอไฮโอ มิชิแกน เวสต์เวอร์จิเนีย และอินเดียนา จำนวน 205 คน เกี่ยวกับการจัดโครงการแนะแนวในโรงเรียนพบว่า ครูส่วนมากเห็นว่าการให้ข้อสนเทศ ทางการศึกษาและอาชีพแก่นักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นมาก ควรถือเป็นบริการสำคัญในโครงการแนะแนว ของโรงเรียน ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ เคอกิน (Durgin. 1974 : 2674 - 2675) ซึ่งได้สำรวจการจัดโครงการแนะแนวอาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในแมริรัฐโอไฮโอ กับครูแนะแนว จำนวน 884 คน พบว่า ตามความเห็นของครูแนะแนวแล้วบริการแนะแนวอาชีพเป็น บริการที่มีความสำคัญมากที่สุดในการช่วยให้นักเรียนมีความสามารถเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้อง และ

และบางแห่งยอมรับว่าโครงการแนะแนวในโรงเรียนของทนายจันท์มีการให้นักเรียนไม่เพียงพอ
จำเป็นต้องปรับปรุงโดยมีความเห็นให้เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน นอกจากนี้ เพอร์ชิง
และดีเมโทรโพลิส (Pershings and Demetropoulus. 1981 : 455 - 458) พบว่า ครู
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหรัฐอเมริกา มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การแนะแนวอาชีพเป็น
องค์ประกอบที่สำคัญมากขององค์ประกอบหนึ่งในโรงเรียน แต่ในการปฏิบัติจริงด้านการแนะแนวอาชีพ
ในโรงเรียนนั้นอยู่ในระดับที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน

จากงานวิจัยทางต่างประเทศเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า การจัด
บริการแนะแนวอาชีพในโรงเรียนเป็นสิ่งจำเป็นมากประการหนึ่งสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ความหมายของชุดการแนะแนวอาชีพ

ชุดการแนะแนวอาชีพเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ใช้มาเพื่อใช้ในการแนะแนวอาชีพ
โดยเจตนา ปริญญา บุญสวัสดิ์ (2520 : 6) กล่าวว่า ชุดการแนะแนวอาชีพ หมายถึง
กระบวนการแนะแนวอาชีพซึ่งประกอบด้วยวิธีการและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นอย่างมีระบบ เพื่อ
ทดลองใช้แก้ปัญหาในการเลือกอาชีพของนักเรียน ส่วน จินตารณ อังสุวรรณชาติ (2525 : 5)
กล่าวว่า ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพเป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างมีระบบ ซึ่งประกอบด้วย
วิธีการของกระบวนการกลุ่มและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นเป็นชุดการสอน เพื่อทดลองใช้แก้ปัญหาใน
การเลือกอาชีพ นอกจากนี้ กฤษณา จันทวิภาค (2527 : 5) ได้กล่าวถึงความหมายของชุด
การแนะแนวอาชีพว่า คือเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นการสร้างค่านิยมที่ดีเกี่ยวกับงานอาชีพที่สนใจ
เป็นการเตรียมเยาวชนให้ออกไปสู่โลกของงานอาชีพได้อย่างมั่นใจและเหมาะสม เป็นการเสริมสร้าง
ความสนใจในอาชีพที่ตนมีอยู่แล้วให้มากยิ่งขึ้น

สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ ชุดการแนะแนวอาชีพ หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นมาเพื่อใช้
ในการสอน ซึ่งประกอบด้วยวิธีการสอนต่าง ๆ ได้แก่ การบรรยาย การอภิปราย การทัศนศึกษา
การสาธิตและการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งอุปกรณ์การสอนที่มีลักษณะเป็นสื่อประสมหลายประเภท ได้แก่
เทปโทรทัศน์ สไลด์-เทป ภาพยนตร์ แผ่นพับ ภาพอาชีพ จุลสารแนะนำอาชีพ อุปกรณ์ที่ใช้ในการ
ประกอบอาชีพ และผลิตภัณฑ์ในอาชีพ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่นของจังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์

งานวิจัยในประเทศเกี่ยวกับชุดการแนะแนวอาชีพ

ในโพธิศักราช 2520 ปริญา บุญศิลาเลิศ (2520 : 45) ได้ทดลองใช้ชุดการแนะแนวอาชีพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทพเมธาสารคาม "พามอคุลวิทยา" จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 60 คน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการแนะแนวโดยชุดการแนะแนวอาชีพมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าในการเลือกอาชีพแต่ละด้านต่ำกว่าเมื่อยังไม่ได้รับการแนะแนวด้วยชุดการแนะแนวอาชีพ ต่อมาในโพธิศักราช 2525 จินตารณ อังสุรอนชาติ (2525 : 62) ได้ทดลองใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัชรราชโอรส จำนวน 70 คน ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าในการเลือกอาชีพทุกด้านต่ำกว่าเมื่อยังไม่ได้รับการสอนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพ และในโพธิศักราช 2527 ฤทธา จันทรวีภาค (2527 : 34) ได้ทดลองใช้ชุดการแนะแนวอาชีพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพศิรินทร์ จำนวน 70 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยชุดการแนะแนวอาชีพกับกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีปกติ มีคะแนนแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเรื่องอาชีพแตกต่างกัน

จากงานวิจัยในประเทศเกี่ยวกับชุดการแนะแนวอาชีพดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ชุดการแนะแนวอาชีพเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพอย่างหนึ่งในการแนะแนวอาชีพ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดการรู้ การเข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพได้เป็นอย่างดี

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับความสนใจในอาชีพ

ความหมายของความสนใจในอาชีพ

คิวอี้ (Dewey. 1959 : 57) ได้ให้ความหมายของความสนใจว่า ความสนใจคือ ความรู้สึกชอบหรือความพอใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แนวความคิดใดความคิดหนึ่ง หรือกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่ง และสำนึก บุญเรืองรัตน์ (2524 : 8 - 9) กล่าวว่า ความสนใจเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ แล้วจะแสวงหาหรือรวบรวม หรือร่วมปฏิบัติในสิ่งเหล่านั้นอย่างเอาใจจดจ่อ ส่วน กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 233) ให้ความเห็นว่า ความสนใจเป็นความรู้สึกที่ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งหมายถึงทัศนคติทางบวกหรือทัศนคติที่ตนเอง นอกจากนี้ สตรอง (Strong. 1966 : 29)

โดยอธิบายว่า ความสนใจจะแสดงออกมาเมื่อบุคคลมีความนึกคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บุคคลชอบสิ่งนั้น เมื่อพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งนั้น ถ้าบุคคลไม่ชอบจะปรารถนาออกห่างจากสิ่งนั้น และวิชชุดาถาวรทัณพงศ์ (2527 : 2) กล่าวว่า ความสนใจเป็นแรงจูงใจที่สำคัญซึ่งจะช่วยให้บุคคลตัดสินใจเลือกงานที่ตนพึงพอใจ

ส่วนความสนใจในอาชีพนั้น วัชร ทรัพย์ (2521 : 56) กล่าวว่า ความสนใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนหรือการทำงาน และความสนใจเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ และจะมีอิทธิพลต่อการที่เราจะมีความบากบั่นในการประกอบอาชีพนั้นมากน้อยเพียงใด ซึ่งสอดคล้องกับ สมเพชร ฉัตรศุภกุล (2521 : 104) ที่กล่าวถึงความสนใจในอาชีพว่าเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่ออาชีพที่อาชีพหนึ่งที่จะกระตุ้นให้บุคคลเลือกหรือกระทำในอาชีพที่เขาชอบ ในที่สุดเขาก็จะบรรลุถึงจุดหมายของการประกอบอาชีพตามที่ตั้งเอาไว้

จากความหมายของความสนใจในอาชีพที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ความสนใจในอาชีพหมายถึง ความรู้สึกชอบของบุคคลที่มีต่ออาชีพ และเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ

โครงสร้างของความสนใจในอาชีพ

โครงสร้างของความสนใจปรากฏอยู่ในโครงสร้างและรูปแบบของพัฒนาการด้านความรู้สึก ซึ่ง บลูม และคนอื่น ๆ (เจ็คคักค์ โสวาดีนซ์. 2520 : 39 ; อ้างอิงมาจาก Bloom and others. 1971) โดยอธิบายไว้ดังนี้

1. การรับรู้สิ่งเร้า
 - 1.1 การรู้จักเกี่ยวกับสิ่งเร้านั้น ๆ
 - 1.2 ความรู้สึกที่จะยอมรับสิ่งนั้น
 - 1.3 ความชอบหรือคัดเลือกรู้สึกความสนใจที่มีต่อสิ่งเร้านั้น
2. การตอบสนอง
 - 2.1 การยอมรับสิ่งเร้านั้น ๆ
 - 2.2 ความรู้สึกที่จะตอบสนอง
 - 2.3 ความพอใจที่ได้รับจากการตอบสนองนั้น ๆ

	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ
ความสนใจ	ทัศนคติ	ค่านิยม	บุคลิกภาพ	

3. การสร้างคุณค่า				
3.1 การสำนึกในคุณค่า				
3.2 การชมชอบในคุณค่านั้น ๆ				
3.3 ความผูกพันในคุณค่านั้น ๆ				
4. การจัดระบบคุณค่า	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ
4.1 สร้างมโนภาพเกี่ยวกับคุณค่านั้น ๆ	ความ	ทัศนคติ	ค่านิยม	บูรณาการ บุคลิกภาพ
4.2 จัดลำดับคุณค่าเหล่านั้นให้เป็นระบบ	สนใจ			
5. การสร้างลักษณะนิสัย				
5.1 สรุปรวมระบบของคุณค่า				
5.2 สร้างลักษณะนิสัย				

จากโครงสร้างและรูปแบบพัฒนาการด้านความรู้สึกต่าง ๆ จะเห็นว่า ความสนใจในอาชีพ เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ การยอมรับอาชีพนั้น ๆ และการมองเห็นคุณค่าของอาชีพ ซึ่งเมื่อเพิ่มความผูกพันในคุณค่าเข้าไปอีกขั้นหนึ่ง ระดับความสนใจนั้นจะพัฒนาเป็นทัศนคติ เมื่อพัฒนาต่อไปอีกจะเปลี่ยนเป็นค่านิยมและบูรณาการ เป็นบุคลิกภาพในที่สุด จุดเริ่มต้นของกระบวนการดังกล่าวอยู่ที่การได้รับข้อมูลต่าง ๆ ด้านอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จอห์น และ เคว็ค (เบรื่อง จันดา. 2519 : 15 ; อ้างอิงมาจาก John and David. 1972) ที่ได้วัดความสนใจด้านอาชีพของนักเรียนโดยการสอนวิชาชีพให้นักเรียนด้วย และพบว่า นักเรียนที่ได้มีโอกาสเรียนวิชาชีพจะมีความรู้ในการเลือกอาชีพและมีทัศนคติที่ดีต่อการเลือกอาชีพ

อนึ่ง ซูเปอร์ (วัชร ทรัพย์มี. 2523 : 31 ; อ้างอิงมาจาก Super. 1967 : 87) ได้กล่าวถึงการพัฒนาความสนใจอาชีพของบุคคลว่าเริ่มการก่อตัวความสนใจอาชีพ เมื่ออายุ 14 - 18 ปี ดังนั้นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาซึ่งมีอายุระหว่าง 13 - 14 ปี จึงเป็นวัยที่เริ่มก่อตัวความสนใจในเรื่องอาชีพ

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มความสนใจในอาชีพ

ได้มีการศึกษาผลของการเพิ่มความสนใจในอาชีพโดยใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ได้แก่ สไลด์ สไลด์-เทป และแผ่นภาพโปร่งใส ดังนี้

ในปีพุทธศักราช 2524 นริศ ไทยอุทิศ (2524 : 54 - 56) ได้ศึกษาผลของการเพิ่มความสนใจอาชีพพนักงานในสำนักงาน โดยใช้สไลด์อาชีพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ จำนวน 20 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการแนะนำอาชีพโดยใช้สไลด์อาชีพ มีความสนใจอาชีพพนักงานในสำนักงานเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนที่ได้รับการแนะนำอาชีพแบบบรรยายอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และต่อมาในปีพุทธศักราช 2525 อมร ทองประสิทธิ์ (2525 : 50) ได้ทดลองเพิ่มความสนใจอาชีพทางจักรกล โดยใช้สไลด์อาชีพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จำนวน 20 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการแนะนำอาชีพโดยใช้สไลด์อาชีพ มีความสนใจอาชีพทางจักรกลเพิ่มขึ้นสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการแนะนำอาชีพแบบบรรยายอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ส่วนการใช้แผ่นภาพโปร่งใสเพื่อเพิ่มความสนใจในอาชีพนั้น ขวัญใจ มหสุภราชย์ (2526 : บทคัดย่อ) ได้ทดลองเพิ่มความสนใจอาชีพงานคำนวณ โดยสร้างและใช้แผ่นภาพโปร่งใสกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แผนการเรียนคณิตศาสตร์ โรงเรียนราชวินิตมัธยม จำนวน 20 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการแนะนำอาชีพ โดยใช้แผ่นภาพโปร่งใส มีความสนใจอาชีพด้านอุตสาหกรรมแตกต่างกับนักเรียนที่ได้รับการแนะนำอาชีพโดยวิธีสอนแบบธรรมดา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

สำหรับการใช้สไลด์-เทป เพื่อเพิ่มความสนใจในอาชีพ ไพเราะ อ่อนเกษม (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการพัฒนาความสนใจอาชีพทางพลศึกษา โดยใช้สไลด์-เทป กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสมุทรสาคร จำนวน 30 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่าการใช้สไลด์-เทปสามารถพัฒนาความสนใจอาชีพทางพลศึกษาของนักเรียนได้

จากงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวกับการเพิ่มความสนใจในอาชีพข้างต้นนี้ แสดงว่า การเพิ่มความสนใจในอาชีพนั้นสามารถทำได้ โดยการแนะนำอาชีพที่มีอุปกรณ์ที่ใช้เป็นสื่อการสอน เช่น แผ่นภาพโปร่งใส สไลด์ สไลด์-เทป

วิธีวัดความสนใจ

การวัดความสนใจสามารถทำได้หลายวิธี โดยมีผู้กล่าวถึงวิธีวัดความสนใจไว้ดังนี้

ซูเปอร์ (Super. 1949 : 218 - 219) กล่าวว่า ความสนใจของบุคคลสามารถศึกษาได้จากวิธีการต่อไปนี้

1. ศึกษาจากคำพูดหรือถ้อยคำที่บุคคลแสดงออกมา
2. ศึกษาพฤติกรรมการแสดงออกที่สังเกตได้ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่บุคคลนั้นกระทำเป็นประจำ

หรือเป็นงานอดิเรก

3. ศึกษาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านวิชาการ ซึ่งเป็นเครื่องทดสอบความสนใจของบุคคลต่อวิชานั้น โดยยึดหลักพื้นฐานที่ว่าถาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แสดงว่าบุคคลสนใจต่อสิ่งที่เรียนนั้น

4. ศึกษาจากการใช้แบบสำรวจ โดยวิธีสร้างแบบสำรวจไปให้บุคคลนั้นแสดงความรู้สึกว่าชอบหรือไม่ชอบ แล้วนำผลไปวิเคราะห์ทางสถิติโดยออกมาเป็นคะแนนความสนใจ

เพาเวลล์ (Powell. 1963 : 337 - 338) กล่าวว่า วิธีวัดความสนใจทำได้โดย

1. ใช้แบบสำรวจความสนใจ ซึ่งประกอบด้วยข้อความชุดหนึ่งเพื่อให้แต่ละบุคคลแสดงความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อข้อความเหล่านั้น
2. ใช้แบบสอบถามปลายเปิด คือขอให้ผู้กระแ่บุคคลในการตอบคำถามตามความรู้สึกที่แท้จริงของตน

3. การสัมภาษณ์ จะช่วยให้ผู้สัมภาษณ์สังเกตพฤติกรรมของผู้ถูกสัมภาษณ์ได้

เจเกอร์ และโฟลลิค (Jager and Froehlich. 1974 : 12 - 14) ได้อธิบายว่าการวัดความสนใจอาจทำได้ 4 วิธี ดังนี้

1. สังเกตความเป็นไปของแต่ละบุคคล
2. พิจารณาความสนใจต่าง ๆ ที่แต่ละบุคคลแสดงออกมา
3. ศึกษากิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลนั้นกระทำ
4. ใช้แบบสำรวจความสนใจวัดโดยตรง

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2524 : 9) กล่าวถึงแนววัดความสนใจว่า ความสนใจเป็นความรู้สึกที่อยู่ในจิตใจของบุคคล แนวการวัดนั้นสามารถกระทำได้โดยการ เอาข้อความที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ เขาไปเฝ้าให้บุคคลนั้นอ่าน แล้วให้แสดงความรู้สึกออกมาว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ชอบหรือไม่ชอบ

คมเพชร ฉัตรสุณกุล (ม.ป.ป. : 3 - 12) กล่าวว่าในการวินิจฉัยความสนใจทางคำานาธิพั้น โดยทั่วไปจะมีวิธีการที่นำมาใช้อยู่ 4 วิธี ดังนี้

1. การวินิจฉัยความสนใจโดยการ สังเกต
2. การวินิจฉัยความสนใจจากการแสดงออกทางถ้อยคำของบุคคล ซึ่งอาจจะพิจารณาจาก

2 ลักษณะ คือ

- 2.1 การพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ
- 2.2 การสัมภาษณ์อย่างมีจุดมุ่งหมาย
3. การวินิจฉัยความสนใจจากพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก
4. การใช้แบบสำรวจความสนใจค่านาชีพ

จากวิธีวัดความสนใจดังกล่าวข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่ามีวิธีที่ตรงกันอยู่วิธีหนึ่ง คือการใช้แบบสำรวจความสนใจ นับได้ว่าเป็นวิธีที่ได้รับความนิยมมาก นอกจากนี้ ทอลเบิร์ต (Tolbert. 1974 : 88 - 89) กล่าวว่า ความสนใจที่วัดจากแบบสำรวจมีความแน่นอนมากกว่าความสนใจที่แสดงออกด้วยกิริยาอาการ ดังนั้นการใช้แบบสำรวจเพื่อวัดความสนใจอาชีพในระดับในห้องเรียนจึงเป็นสิ่งที่เหมาะสม

สำหรับวิธีการสร้างแบบสำรวจความสนใจตามทฤษฎีของ บลูม (สงวน ลักษณะ. 2529 : 45 - 47 ; อ้างอิงมาจาก Bloom. 1971) สามารถกระทำได้ดังนี้

1. นำเป้าหมาย (คน วัตถุ การกระทำ แนวคิด) มากำหนด
2. เขียนรายชื่อพฤติกรรมให้สอดคล้องกับระดับความรู้ที่ต่างกัน
3. นำรายชื่อพฤติกรรมนั้นไปให้ผู้ตอบพิจารณาแล้วตอบด้วยวิธีการระบุว่าจะใช่หรือไม่ใช่ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ในแต่ละข้อนั้น
4. ให้คะแนนแล้วสรุปว่าผู้ตอบมีพัฒนาความรู้ถึงระดับใด หรือหากคะแนนเฉลี่ยว่า ความรู้ที่ได้อยู่ในระดับใด

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพอิสระ

อาชีพอิสระในห้องเรียนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

รายงานการบริหารแรงงานของสำนักงานแรงงานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (2530 : 8 - 24) สรุปไว้ว่า จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีทรัพยากรธรรมชาติสมบูรณ์ ประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดประมาณ ร้อยละ 60 - 70 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาชีพรองลงมาได้แก่ อาชีพทางการ

การประมาณร้อยละ 10 ของประชากร อาชีพอิสระในท้องถิ่นกำลังได้รับความนิยมนและจังหวัดให้การส่งเสริมสนับสนุน ได้แก่ อาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง อาชีพเลี้ยงผึ้ง อาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู และอาชีพประมงจับปลาเพื่อเลือกหอย อาชีพอิสระทั้ง 4 อาชีพนี้ มีผู้ประกอบการทั้งเพศหญิงและเพศชาย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. อาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง เป็นพืชขึ้นง่ายมากในอำเภออุบลูบุรี โดยเกษตรกรได้ไปศึกษาและดูงานการปลูกหน่อไม้ฝรั่งของสหกรณ์การเกษตรหุบกระพง อำเภอสระอ่ำ จังหวัดเพชรบุรี แล้วกลับมาทดลองปลูกที่อำเภออุบลูบุรี ปรากฏว่าได้ผลดี ประกอบกับมีพ่อค้ามารับซื้อหน่อไม้ฝรั่งถึงหมู่บ้านที่เกษตรกรปลูกจึงทำให้เกษตรกรขยายพื้นที่ปลูกมากขึ้น สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (2530 : 48 - 49) รายงานว่า ปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกหน่อไม้ฝรั่งประมาณ 1,000 ไร่ และในปีพุทธศักราช 2529 ได้มีบริษัทถายีนามาจำกัด จากประเทศญี่ปุ่น มาทำสัญญาซื้อขายหน่อไม้ฝรั่งกับกลุ่มเกษตรกรทำไร่นาคามโดยทองการวันละ 5 ตัน แต่เกษตรกรผลิตได้ไม่พอกับความต้องการของตลาด ในแผนส่งเสริมการเกษตรของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2530 - 2534 จึงเร่งส่งเสริมการปลูกหน่อไม้ฝรั่งเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด อาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่งจึงเป็นอาชีพอิสระในท้องถิ่นอาชีพหนึ่งที่หารายได้เป็นอย่างดีให้กับผู้ประกอบการอาชีพเพราะหน่อไม้ฝรั่งเป็นพืชที่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศ ทั้งยังได้รับการส่งเสริมอย่างสูงจากภาคราชการทั้งกลางแล้ว

2. อาชีพเลี้ยงผึ้ง เป็นอาชีพที่ขึ้นง่ายมากในบริเวณที่เป็นสวนมะพร้าว และมะพร้าวเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่ปลูกประมาณ 451,286 ไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ปลูกมากเป็นอันดับหนึ่งของจังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (2530 : 20) อาชีพเลี้ยงผึ้งจึงเป็นอาชีพอิสระในท้องถิ่นอีกอาชีพหนึ่งที่สามารถทำได้อย่างกว้างขวาง นอกจากนั้นในอำเภอดำรงวิทยะยังมีการใช้น้ำผึ้งประกอบการปรุงอาหารและขนมเพื่อการค้า ได้แก่ กวยเตี๋ยวน้ำผึ้งกล้วยอบน้ำผึ้ง ดังนั้นน้ำผึ้งจึงเป็นสินค้าเป็นที่ต้องการของตลาดอย่างสูง

3. อาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู เป็นอาชีพอิสระในท้องถิ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่ได้รับความนิยมนอีกอาชีพหนึ่ง เพราะนอกจากทุกอำเภอมีพื้นที่ที่ตกขายนี้ทะเลแล้ว อาชีพเลี้ยงหอยแมลงภูยังเป็นอาชีพที่ได้รับการส่งเสริมจากสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีโครงการจัดตั้งสถานีเพาะเลี้ยงหอย เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงหอยในแหล่งเลี้ยงหอยธรรมชาติและกำลังทดลองเลี้ยงหอยแมลงภูแบบแพแขวน (ฝ่ายเศรษฐกิจการประมงและแผนงาน. 2527 : 47)

4. อาชีพประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์เลือกหอย เป็นอาชีพอิสระในท้องถิ่นที่ได้รับความนิยมมากในอำเภอหัวหิน ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมในครอบครัว ใช้เลือกหอยซึ่งเก็บได้มาได้ง่ายในท้องถิ่นประดิษฐ์เป็นของที่ระลึกต่าง ๆ เช่น ตุ๊กตาเลือกหอย สร้อยคอเลือกหอย

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับอาชีพอิสระ

ปัจจุบันนักการศึกษาและนักแนะแนวให้ความสนใจในเรื่องการส่งเสริมเยาวชนเพื่อการประกอบอาชีพอิสระ ดังนั้นจึงมีการเสนอข้อคิดในบทความต่าง ๆ อย่างมากมาย แต่สำหรับการวิจัยเกี่ยวกับอาชีพอิสระนั้น ปรากฏว่ามีน้อยมาก กล่าวคือ ในวิทยุศรัทธา 2521 สันติยา จิตทนานนท์ (2521 : 52 - 66) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพอิสระระหว่างกลุ่มประกอบอาชีพอิสระกับกลุ่มว่างงาน พบว่า กลุ่มประกอบอาชีพอิสระมีทัศนคติต่ออาชีพอิสระดีกว่ากลุ่มว่างงาน และความรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพล โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับทัศนคติต่ออาชีพอิสระ

ต่อมาในวิทยุศรัทธา 2529 อาริรัตน์ พงษ์เพ็ญ (2529 : 42) ได้ทดลองให้ข้อมูลด้านอาชีพอิสระ โดยจัดกิจกรรมตามโปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพกับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับข้อมูลด้านอาชีพอิสระมีทัศนคติต่ออาชีพอิสระสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยข้างต้น จะเห็นได้ว่า ความรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีความรู้สึกต่ออาชีพอิสระ ซึ่งจะส่งเสริมให้บุคคลเกิดความสนใจอาชีพอิสระนั้นเอง เมื่อบุคคลสนใจอาชีพอิสระแล้วจะหาแนวทางเลือกประกอบอาชีพทางว่างช่วงชั้นภายหลังจบการศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพ มีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

2. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพ มีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพ

3. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ มีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้าเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การดำเนินการทดลอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2532 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งมีคะแนนความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นอยู่ในระดับต่ำ จำนวน 229 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง ดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน $\frac{229}{2} = 114.5$ คน กรอกแบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่น

2.2 นำแบบสำรวจในข้อ 2.1 มาทราวจึงหาคะแนน

2.3 คัดเลือกนักเรียนที่ได้คะแนนความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นน้อยกว่าค่าเฉลี่ยออกมา 229 คน ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มที่มีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นต่ำ

2.4 สุ่มนักเรียนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มาจำนวน 30 คน

2.5 สุ่มนักเรียน 30 คน ออกเป็น 2 กลุ่มเท่า ๆ กัน กลุ่มละ 15 คน เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยวิธีจับสลาก

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ชุดการแนะแนวอาชีพ
2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ
3. แบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในห้องเรียน

1. ชุดการแนะแนวอาชีพ

การสร้างชุดการแนะแนวอาชีพ ผู้วิจัยกระทำเป็นลำดับขั้นดังนี้

1. ศึกษาโครงสร้างและรูปแบบของพัฒนาการด้านความรู้สึก ซึ่งเสนอโดย บลูม และคนอื่น ๆ (เจ็คส์คัล โทวาล์นุ. 2520 : 39 ; อ้างอิงมาจาก Bloom and others. 1971)

2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง

- 2.1 หลักสูตรและคู่มือการจัดกิจกรรมแนะแนวชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มความสนใจอาชีพ

2.3 คู่มือพัฒนาการด้านอาชีพ ของศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพอิสระ

2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ

2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการแนะแนวอาชีพ

3. ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านการแนะแนวอาชีพ ได้แก่ นางไพเราะ นิลละคุปต์ และ นางมันทนา เพ็งบุญ ศึกษาในเทศกงานแนะแนว เขตการศึกษา 5

4. สร้างชุดการแนะแนวอาชีพ ซึ่งประกอบด้วย เรื่อง จุดมุ่งหมาย วิธีการ และ

อุปกรณ์

5. นำชุดการแนะแนวอาชีพที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน เพื่อหาข้อบกพร่อง แล้วปรับปรุงแก้ไขโดยนำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านการแนะแนวอาชีพอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อให้ได้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีประสิทธิภาพ

ชุดการแนะแนวอาชีพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งหมด 11 เรื่อง ใช้เวลาสอน 17 คาบ คาบละ 50 นาที ดังแสดงในภาคผนวก

2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ผู้วิจัยสร้างโปรแกรมการสอนแบบปกติ ซึ่งประกอบด้วย เรื่อง จุดมุ่งหมาย วิธีการ และอุปกรณ์ โดยกำหนดเนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพอิสระในห้องดินของจังหวัดกระบี่มาขึ้นซ์ เหมือนกับเนื้อหาในชุดการแนะแนวอาชีพ แต่สำหรับวิธีการสอนใช้การบรรยายและเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม พร้อมทั้งมีอุปกรณ์การสอน ได้แก่ สไลด์-เทป ภาพยนตร์ และเทปโทรทัศน์ แล้วนำโปรแกรมการสอนนี้ไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านการแนะแนวอาชีพ ได้แก่ นางโพธิระ นิละคุปต์ และนางมัทนา เพ็ญนิพนธ์ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ 5 เพื่อให้ได้โปรแกรมการสอนแบบปกติที่เหมาะสม

โปรแกรมการสอนแบบปกติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยเรื่องต่าง ๆ 11 เรื่อง ใช้เวลาสอน 13 คาบ คาบละ 50 นาที ดังแสดงในภาคผนวก

3. แบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในห้องดิน

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาโครงสร้างและรูปแบบพัฒนาการด้านความรู้ ซึ่งเสนอโดย บลูม และคนอื่น ๆ (เชตศักดิ์ โฆวสินธุ์. 2520 : 39 ; อ้างอิงมาจาก Bloom and others. 1971)

2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัย ดังนี้

2.1 เอกสารที่เกี่ยวกับการวัดคุณลักษณะด้านความรู้

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างและการทดสอบใช้แบบสำรวจ

ความสนใจอาชีพ

2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับอาชีพอิสระ

3. สร้างข้อคำถามและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพื้นิจ (Face Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการแนะแนวอาชีพ ได้แก่ นางไพเราะ นีละคุปต์ และนางมัทนา เพ็งนุกูลพานิชกิจงานแนะแนว เขตการศึกษา 5

4. หากอ่านจบจำแนกของแบบสำรวจเป็นรายข้อ โดยนำแบบสำรวจไปทดสอบกับนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จัดเรียงคะแนนจากสูงมาต่ำ แล้วแยกนักเรียนออกเป็น 25 เปอร์เซนต์ ที่ได้คะแนนสูงเป็นกลุ่มสูง และ 25 เปอร์เซนต์ ที่ได้คะแนนต่ำเป็นกลุ่มต่ำ จากนั้นนำวิเคราะหทางสถิติ (ฉวน สายยศ และอังศนา สายยศ. 2528 : 185) โดยผู้วิจัยได้เลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก 1.75 ขึ้นไป รวมข้อคำถาม 30 ข้อ

5. นำแบบสำรวจที่ปรับปรุงแล้วมาคำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบสำรวจ โดยใช้สูตร Coefficient Alpha (อนันต์ ศรีโสภณ. 2521 : 265) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสำรวจทั้งหมดมีค่าเท่ากับ 0.852

ลักษณะของแบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่น

แบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่น เป็นแบบสำรวจที่มีรูปแบบการวัดของ ลิเคอร์ท (Likert) คือแบ่งมาตราส่วนออกเป็น 5 หน่วย แล้วให้นักเรียนแสดงความรู้สึกว่าเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย มากน้อยเพียงใดกับข้อความแต่ละข้อ ประกอบด้วยข้อความ 30 ข้อ ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบของความสนใจ คือ

1. การรับรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น
2. การเกี่ยวข้องกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น
3. การมองเห็นคุณค่าของอาชีพอิสระในท้องถิ่น

เกณฑ์การให้คะแนน

สำหรับข้อความที่มีความหมายในทางบวก

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน 4	คะแนน
เฉย ๆ	ให้คะแนน 3	คะแนน

ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
สำหรับข้อความที่มีความหมายทางลบ		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย
เฉย ๆ	เฉย ๆ	เฉย ๆ
ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตัวอย่างแบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในห้องถิ่น

- คำชี้แจง
1. แบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในห้องถิ่นมีจำนวน 30 ข้อ
 2. ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งตามความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน ตัวอย่างเช่น

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
00	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพประมงเป็นอาชีพที่ ปลอดภัย ซึ่ง เป็นอาชีพอิสระใน ท้องถิ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อาชีพหนึ่ง เป็นอาชีพที่ทำรายได้ อย่างสูงให้กับผู้ประกอบการอาชีพ					

นักเรียนเห็นว่าข้อความดังกล่าวตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด นักเรียนจึงกา
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	<u>การรับรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น</u>					
0	อาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่งเป็นอาชีพที่ต้องเป็น ผู้วางแผนงานด้วยตนเอง ไม่ต้องมีผู้ใด ออกคำสั่ง					
00	เป็นการยากที่จะยึดอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง <u>การ เกี่ยวของกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น</u>					
0	ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นในการ เข้า ฟังการบรรยายพิเศษเกี่ยวกับอาชีพ เลี้ยงหอยแมลงภู่					
00	ข้าพเจ้าไม่ค่อยสนใจที่จะสนทนากับ ผู้ประกอบการอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู่					
	<u>การมองเห็นคุณค่าของอาชีพอิสระใน ท้องถิ่น</u>					
0	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพเลี้ยงหอยเป็นอาชีพ ที่มีเกียรติ					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
00	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพเลี้ยงหมูเป็น อาชีพที่คนส่วนใหญ่ไม่ยอมรับ					

หมายเหตุ

ข้อความที่ความหมายในทางบวก ได้แก่ ข้อที่ 0
ข้อความที่ความหมายในทางลบ ได้แก่ ข้อที่ 00

การดำเนินการทดลอง

1. แบบแผนการทดลอง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยดำเนินการวิจัยแบบ
Randomized Control - Group Pretest - Posttest Design (เชิดศักดิ์ ไชวาสินธุ์.
2522 : 167) มีรูปแบบการทดลองดังนี้

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
[R] E	TE ₁	X ₁	TE ₂
[R] C	TC ₁	X ₂	TC ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปแบบการทดลอง

[R] แทน การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม
E แทน กลุ่มทดลอง
C แทน กลุ่มควบคุม

TE_1, TE_2	แผน การทดสอบของกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียนตามลำดับ
TC_1, TC_2	แผน การทดสอบของกลุ่มควบคุมก่อนเรียนและหลังเรียนตามลำดับ
X_1	แผน การสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ
X_2	แผน การสอนแบบปกติ

2. วิธีดำเนินการทดลอง

2.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในห้องเรียน

2.2 ดำเนินการสอนโดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนทั้งเรียนทั้งสองกลุ่ม คือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ใช้เวลาสอนคาบละ 50 นาที ทั้งนี้

กลุ่มทดลอง วันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 15.30 - 16.20 น. รวม 4 สัปดาห์ วันเสาร์ เวลา 08.30 - 11.30 น. รวม 3 สัปดาห์ เป็นการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ

กลุ่มควบคุม วันจันทร์ วันพุธและวันศุกร์ เวลา 15.30 น. - 16.20 น. รวม 4 สัปดาห์ เป็นการสอนแบบปกติ

2.3 หลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง ทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) นักเรียนทั้งสองกลุ่ม โดยใช้แบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในห้องเรียนฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน

2.4 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้งสองครั้งมาวิเคราะห์หาวิธีการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ซึ่งเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความสนใจอาชีพอิสระในห้องเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ภายหลังจากการทดลอง ใช้สูตร t -test ที่คำนวณจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples) โดยค่าเฉลี่ยที่ใช้ในการคำนวณเป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนความแตกต่างระหว่าง Pretest กับ Posttest

2. เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ซึ่งเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความสนใจอาชีพอิสระในห้องเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง ใช้สูตร t -test ที่คำนวณมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระจากกัน (Dependent Samples)

3. เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ซึ่งเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของนักเรียนในกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง ใช้สูตร t-test ที่คำนวณมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระจากกัน (Dependent Samples).

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร (ลวน สายยศ และอังคณา สายยศ.

2528 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 หาค่าความแปรปรวน โดยใช้สูตร (ลวน สายยศ และอังคณา สายยศ.

2528 : 63)

$$S^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนรวมแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่น โดยวิธีการแจกแจงที (t-Distribution) ซึ่งจะแบ่งกลุ่มที่ได้นักคะแนนสูงออกมา 25 เปอร์เซนต์ เป็นกลุ่มสูง และกลุ่มที่ได้นักคะแนนต่ำออกมา 25 เปอร์เซนต์ เป็นกลุ่มต่ำ โดยใช้สูตร (ลวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 185)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t	แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
$\bar{X}_H$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
$\bar{X}_L$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
S_H^2	แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
S_L^2	แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
n_H	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูง
n_L	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำ

เลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่น โดยใช้สูตร
Coefficient Alpha (อนันต์ ศรีโสภณ. 2521 : 265)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum \sigma_i^2}{\sigma_x^2} \right)$$

เมื่อ α	แทน ความเชื่อมั่นของแบบสำรวจ
σ_i^2	แทน ความแปรปรวนของข้อสอบแต่ละข้อ
σ_x^2	แทน ความแปรปรวนของข้อสอบทั้งหมด
n	แทน จำนวนข้อในแบบสำรวจ

4. ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของนักเรียน
ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ภายหลังการทดลอง โดยใช้สูตร t-test ซึ่งคำนวณจากกลุ่มตัวอย่าง
ที่เป็นอิสระจากกัน (t-test for Independent Samples) (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2528 :

$$t = \frac{\bar{D}_1 - \bar{D}_2}{\sqrt{\frac{(n_1-1)S_1^2 + (n_2-1)S_2^2}{n_1+n_2-2} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ $\bar{D}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนความแตกต่างระหว่าง Pretest และ Posttest ของกลุ่มทดลอง

$\bar{D}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนความแตกต่างระหว่าง Pretest และ Posttest ของกลุ่มควบคุม

n_1 แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง

n_2 แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม

S_1^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง

S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม

df แทน ชั้นแห่งความอิสระ

⑤ ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 และ 3 เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินของนักเรียน ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สูตร t-test ซึ่งคำนวณจากกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test for Dependent Samples) (บุศรี วงษ์กันะ. 2528 : 236 - 237)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{ND^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

$$df = n - 1$$

เมื่อ D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

N แทน จำนวนคู่

df แทน ชั้นแห่งความอิสระ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการทดลองและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
- $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
- S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน
- D แทน คะแนนความแตกต่างจากการทดสอบก่อนการทดลองและการทดสอบหลังการทดลอง
- ΣD แทน ผลรวมของคะแนนความแตกต่างจากการทดสอบก่อนการทดลอง และการทดสอบหลังการทดลอง
- ΣD^2 แทน ผลรวมของคะแนนความแตกต่างจากการทดสอบก่อนการทดลอง และการทดสอบหลังการทดลองแต่ละตัวยกกำลังสอง
- t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างนั้น ผู้วิจัยนำแบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย จำนวน 532 คน แล้วคำนวณค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจอาชีพอิสระซึ่งมีค่าเท่ากับ 100.85 พบว่านักเรียนที่มีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมีจำนวน 229 คน จากนั้นจึงสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย มาจำนวน 30 คน เป็นนักเรียนชาย 14 คน นักเรียนหญิง 16 คน มีคะแนนความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นอยู่ระหว่าง 63 - 95 คะแนน โดยมีคะแนนเฉลี่ย 85.23 คะแนน

2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน

จากสมมติฐานข้อที่ 1 "นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพ มีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ" การทดสอบสมมติฐานข้อนี้ได้กระทำ 2 ขั้นตอน คือ

1. เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง

2. เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพ กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ ภายหลังการทดลอง

การทดสอบสมมติฐานใช้ t -test ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏในตาราง 1 และ 2

ตาราง 1 เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
ก่อนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง	15	88.33	56.85	0.12
กลุ่มควบคุม	15	85.00	53.73	

$$t_{.01, 28} = 2.763$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 1 พบว่า ความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 2 เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพ กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ ภายหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง	15	111.67	45.16	3.30 **
กลุ่มควบคุม	15	101.33	101.81	

t .01, 28 = 2.467

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 2 พบว่า ความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพทำให้นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงกว่าการสอนแบบปกติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

จากสมมติฐานข้อที่ 2 "นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพ มีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพ" การทดลองสมมติฐานใช้ t-test ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏในตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนการทดลอง	15	85.33			
			395	12,365	8.61**
หลังการทดลอง	15	111.67			

t .01, 14 = 2.624 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 3 พบว่า ความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของกลุ่มทดลอง หลังจากได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพสูงกว่าก่อนการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพทำให้นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

จากสมมติฐานข้อที่ 3 "นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ มีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ" การทดสอบสมมติฐานใช้ t -test ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏในตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง โดยการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนการทดลอง	15	85	245	5427	6.27**
หลังการทดลอง	15	101.33			

$t_{.01, 14} = 2.624$ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 4 พบว่า ความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของกลุ่มควบคุม หลังจากการสอนแบบปกติสูงขึ้นกว่าก่อนได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การสอนแบบปกติทำให้นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของนักเรียน โดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพกับการสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของนักเรียน ก่อนและหลังการสอน โดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ
3. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของนักเรียน ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพ มีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพ มีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพ
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ มีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ

ประชากร

ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2532 โรงเรียนประจำมหาวิทยาลัยอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งมีคะแนนความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นอยู่ในระดับต่ำจำนวน 229 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2532 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 30 คน จากประชากร จำนวน 229 คน แล้วแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ชุดการแนะแนวอาชีพ
2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ
3. แบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่น

การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยดำเนินการวิจัยแบบ Randomized Control - Group Pretest - Posttest Design

1. ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 532 คน ตอบแบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่น คำนวณนักเรียนที่คะแนนความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 100.85$) จำนวน 229 คน แล้วสุ่มนักเรียนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายมาจำนวน 30 คน เพื่อจำแนกเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน โดยวิธีจับสลาก และเก็บคะแนนไว้เป็นการทดสอบครั้งแรก (Pretest)

2. ทดสอบความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนดำเนินการทดลอง ปรากฏว่า ความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของทั้ง 2 กลุ่ม ก่อนการทดลอง ไม่แตกต่างกัน

3. ขั้นการทดลอง ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพกับกลุ่มทดลอง ในวันอังคาร และวันพฤหัสบดี เวลา 15.30 - 16.20 น. รวม 4 สัปดาห์ วันเสาร์ เวลา 8.30 - 11.30 น. รวม 3 สัปดาห์ เริ่มตั้งแต่วันที่ 6 พฤศจิกายน 2532 ถึงวันที่ 2 ธันวาคม 2532 ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการสอนแบบปกติตามจุดประสงค์และเนื้อหาเช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง โดยสอนในวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ เวลา 15.30 - 16.20 น. รวม 4 สัปดาห์ เริ่มตั้งแต่วันที่ 6 พฤศจิกายน 2532 ถึงวันที่ 2 ธันวาคม 2532

4. หลังจากสิ้นสุดการทดลอง ให้ให้นักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินอีกครั้งหนึ่ง เป็นการทดสอบครั้งหลัง (Posttest)
5. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้งสองครั้งมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยเปรียบเทียบความแตกต่างของความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งแยกวิเคราะห์ดังนี้

1. เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง โดยใช้สูตร t -test ซึ่งคำนวณจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples)
2. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ภายหลังจากการทดลอง โดยใช้สูตร t -test ซึ่งคำนวณจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples)
3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินของนักเรียนในกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สูตร t -test ซึ่งคำนวณจากกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระจากกัน (Dependent Samples)
4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินของนักเรียนในกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สูตร t -test ซึ่งคำนวณจากกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระจากกัน (Dependent Samples)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1. เมื่อเปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง พบว่าความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินไม่แตกต่างกัน

2. เมื่อเปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ภายหลังจากทดลอง พบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพมีความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. หลังการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. หลังการสอนแบบปกติ นักเรียนในกลุ่มควบคุมมีความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งพบว่า

1. เมื่อเปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ภายหลังจากทดลอง ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพมีความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ทดสอบความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินของนักเรียนทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ปรากฏว่าความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าทั้งสองกลุ่มมีความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินไม่แตกต่างกัน แต่ภายหลังจากทดลอง ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพมีความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพทำให้นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินสูงกว่าการสอนแบบปกติ

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปริญดา บุญศิลาเลิศ (2520 : 45) ซึ่งได้ทดลองใช้ชุดการแนะแนวอาชีพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพนมสารคาม "พนมอดุลวิทยา" จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 60 คน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการแนะแนวโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพมีคะแนนเฉลี่ยปัญหาในการเลือกอาชีพแต่ละด้านต่ำกว่าเมื่อยังไม่ได้รับ

การแนะแนวช่วยผู้พิการ แนะแนวอาชีพ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จินตารณณ์ อังสุวรรรชชาติ (2525 : 62) ซึ่งได้ทดลองใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชโอรส จำนวน 70 คน ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพจะแน่วแน่ใฝ่หาในการเลือกอาชีพทุกด้านต่ำกว่าเมื่อยังไม่ได้รับการสอนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพ อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กฤษณา จันทรวีภาค (2527 : 34) ที่ได้ทดลองใช้ชุดการแนะแนวอาชีพกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพศิรินทร์ จำนวน 70 คน ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพกับกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีปกติ มีคะแนนแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเรื่องอาชีพแตกต่างกัน

จากผลการวิจัยที่สอดคล้องกันดังกล่าวข้างต้นของ ปริญศา บุญศิลาเลิศ จินตารณณ์ อังสุวรรรชชาติ และกฤษณา จันทรวีภาค แสดงให้เห็นว่าการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพให้ผลดีกว่าการสอนแบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในครั้งนี้ ทั้งนี้เพราะการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพในครั้งนี้ ประกอบด้วยวิธีการสอนต่าง ๆ ได้แก่ การบรรยาย การอภิปรายแสดงความคิดเห็น การทัศนศึกษา การสาธิตและการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งอุปกรณ์การสอนที่มีลักษณะเป็นสื่อประสมหลายประเภท ได้แก่ เทปโทรทัศน์ สไลด์-เทป ภาพยนตร์ ภาพถ่าย บทความจากหนังสือพิมพ์ จุลสารแนะแนวอาชีพ ทำให้นักเรียนได้เห็นและสัมผัสกับของจริง ผลของการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพจึงมีประสิทธิภาพมากกว่าการสอนแบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับ พอ. แสงสว่าง (2529 : 37) ที่สรุปไว้ว่า การดำเนินงาน * การแนะแนวอาชีพต้องใช้กิจกรรมเป็นสื่อ เพราะจะทำให้น่าสนใจและเป็นรูปธรรมมากขึ้นกว่าการชี้แจง บรรยายธรรมดา และยังสอดคล้องกับ อากา ถนิกขาง (2528 : 14) ที่ได้กล่าวว่า ในการพัฒนาการแนะแนวอาชีพให้โดยเน้นควมมีระบบของการให้ข่าวสารทางอาชีพและความต้องการด้านอาชีพ แรงงานอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพในรูปต่าง ๆ เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์ โปสเตอร์ สไลด์ วิกิโอเทป คอมพิวเตอร์ หรือการจัดรายการบรรยาย จัดนิทรรศการทางอาชีพ การให้เด็กได้พบปะสัมภาษณ์บุคคล ประกอบอาชีพต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นการกระตุ้นความสนใจ สร้างทัศนคติหรือค่านิยมที่ดีและได้ข้อมูลที่ถูกต้องสำหรับการพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองต่อไป ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพมีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

2. เมื่อเปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินของนักเรียนในกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง ปรากฏว่า ความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินของกลุ่มทดลองหลังจากได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพสูงกว่าก่อนการสอนโดยชุดการแนะแนวอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพทำให้นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระในห้องดินสูงขึ้น ทั้งนี้เพราะในการสอนโดยชุดการแนะแนวอาชีพผู้วิจัยมีวิธีการสอนที่เป็นระบบ มีขั้นตอน มีการอธิบายแสดงความคิดเห็น มีการทัศนศึกษา มีการสาธิตและการสัมภาษณ์ เพื่อให้นักเรียนได้เห็นและสัมผัสของจริง พร้อมทั้งมีอุปกรณ์ที่ใช่เป็นสื่อประเภทต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับวิชา วิชา (2523 : 12) ที่ได้กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพจะได้ผลบรรลุวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่เหมาะสม รวมทั้งการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ผู้ให้การแนะแนวจึงควรเป็นผู้ที่มีความรู้เรื่องอาชีพเป็นอย่างดี ประการสำคัญควรจะมีหลักและเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพด้วย นอกจากนั้นผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาผลของการเพิ่มความสนใจอาชีพ โดยใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ได้แก่ สไลด์ สไลด์-เทป ดังนี้คือ ในปีพุทธศักราช 2524 นริศ ไทยอุทิศ (2524 : 54 - 56) ได้ศึกษาผลของการเพิ่มความสนใจอาชีพพนักงานในสำนักงาน โดยใช้สไลด์อาชีพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกะปิ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการแนะแนวอาชีพโดยใช้สไลด์อาชีพมีความสนใจอาชีพพนักงานในสำนักงานเพิ่มขึ้นเมื่อนักเรียนที่ได้รับการแนะแนวอาชีพแบบบรรยายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และต่อมาในปีพุทธศักราช 2525 อมร ทองประสิทธิ์ (2525 : 50) ได้ทดลองเพิ่มความสนใจอาชีพทางจักรกล โดยใช้สไลด์อาชีพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการแนะแนวอาชีพโดยใช้สไลด์อาชีพมีความสนใจอาชีพทางจักรกลเพิ่มสูงขึ้นมากกว่านักเรียนที่ได้รับการแนะแนวอาชีพแบบบรรยายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับการให้สไลด์-เทป เพื่อเพิ่มความสนใจอาชีพ ไพเราะ อ่อนเกษม (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการพัฒนาความสนใจอาชีพทางพลศึกษาโดยใช้สไลด์-เทป กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสมุทรสาคร ผลการวิจัยสรุปว่าการให้สไลด์-เทป สามารถพัฒนาความสนใจอาชีพทางพลศึกษาของนักเรียนได้

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นของ นริศ ไทยอุทิศ อมร ทองประสิทธิ์ และ ไพเราะ อ่อนเกษม แสดงว่า การเพิ่มความสนใจด้านอาชีพนั้นสามารถกระทำได้ โดยการแนะแนวอาชีพที่มีอุปกรณ์ที่ใช่เป็นสื่อการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในครั้งนี้ที่ชุดการแนะแนวอาชีพประกอบด้วยวิธีการสอนต่าง ๆ พร้อมทั้งมีอุปกรณ์การสอนที่มีลักษณะเป็นสื่อประเภทหลายประเภท จึงทำให้ความ

สนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของกลุ่มทดลองหลังจากได้รับการ สอนด้วยชุดการ แนะนำอาชีพสูงกว่า ก่อนการ สอนโดยวิธีชุดการแนะนำอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เมื่อเปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของนักเรียนในกลุ่มควบคุม ก่อนและ หลังการทดลอง ปรากฏว่าความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของกลุ่มควบคุม หลังจากการสอนแบบปกติ สูงขึ้นกว่าก่อนได้รับการ สอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การสอนแบบปกติทำให้นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงขึ้น ทั้งนี้เพราะการสอนแบบปกติของการวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการบรรยายเนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่นของจังหวัดระยองศรีชัย พร้อมทั้งมีอุปกรณ์การสอน นอกแหล่งเอกสารที่สามารถค้นคว้า ศึกษาเพิ่มเติมและเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามได้ ทำให้นักเรียนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเป็นเหตุให้ ความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของนักเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จอห์น และ เดวิด (เป็รื่อง จันดา. 2519 : 150 ; อ้างอิงมาจาก John and David. 1972) ที่ได้วัดความสนใจ คำนอาชีพของนักเรียนโดยการสอนวิชาชีพให้แก่เด็กวัย 11-12 ปี และพบว่านักเรียนที่ได้รับโอกาสเรียนวิชาชีพ จะมีความรู้ในการ เลือกอาชีพและมีทัศนคติที่ดีต่อการ เลือกอาชีพ

อย่างไรก็ตามความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของนักเรียนที่ได้รับการ สอนแบบปกติที่สูงขึ้นนี้ยังสูงขึ้นน้อยกว่าความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของนักเรียนที่ได้รับการ สอนโดยวิธีชุดการ แนะนำอาชีพ ทั้งนี้เพราะว่าในกลุ่มที่ได้รับการ สอนแบบปกติ นักเรียนได้รับทราบข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่นโดยการบรรยายที่มีอุปกรณ์ที่ใช่เป็นสื่อการสอน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามเท่านั้น แต่ในกลุ่มที่ได้รับการ สอนโดยวิธีชุดการ แนะนำอาชีพ นอกจากนักเรียนจะได้รับทราบข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่นจากอุปกรณ์ที่ใช่เป็นสื่อการสอนแล้ว นักเรียนยังมีโอกาสอภิปรายแสดงความคิดเห็น มีโอกาสไปทัศนศึกษาชมการสาธิต และสัมภาษณ์บุคคลผู้ประกอบอาชีพนั้น ๆ ทำให้นักเรียนได้เห็น และสัมผัสกับของจริงโดยตรง

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. ครูแนะนำและชี้แนะหน้าที่เกี่ยวข้องกับการ แนะนำสามารถนำสิ่งที่ได้จากการพัฒนาความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ไปเป็น

แนวทางในการจัดการ เรียนการสอน เพื่อปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่ออาชีพอิสระ อันอาจจะมีผลต่อการลด ปัญหาการว่างงานได้

2. ครูแนะแนว ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 อาจนำชุดการแนะแนวอาชีพนี้ไปเป็นแนวทาง ในการปรับปรุง การเรียนการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวเช่น ครูแนะแนว อาจนำชุดการแนะแนวอาชีพนี้ ไปสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพแทนครูแนะแนวได้ ทั้งนี้จะเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระการสอนกิจกรรม แนะแนว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนที่ครูแนะแนวไม่เพียงพอ

4. ครูแนะแนวควรส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนได้ทดลองประกอบอาชีพอิสระด้วยตนเอง ในระหว่างเรียนควบ เพื่อให้เด็กเรียนรู้ทักษะและประสบการณ์จริงในการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งจะทำให้นักเรียนมองเห็นช่องทางและมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพอิสระในที่สุด

5. ครูแนะแนวระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถ นำชุดการแนะแนวอาชีพนี้ไปสอนในคาบกิจกรรมแนะแนว ส่วนครูแนะแนวระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนในจังหวัดอื่น ๆ ก็สามารถนำชุดการแนะแนวอาชีพนี้ไปสอนในคาบกิจกรรมแนะแนว เช่นเดียวกันเพียงแต่เปลี่ยนรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น 4 อาชีพ จากอาชีพ ประจวบคีรีขันธ์ที่เปลือกหอย อาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง อาชีพเลี้ยงผึ้งและอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู่ เป็น อาชีพอิสระในท้องถิ่นของจังหวัดนั้น ๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ชุดการแนะแนวอาชีพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นชุดการแนะแนวอาชีพสำหรับนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 2 ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการสร้างชุดการแนะแนวอาชีพเพื่อใช้สอนใน ระดับมัธยมศึกษาในช่วงของการพัฒนาความสนใจอาชีพ ซึ่งได้แก่ ช่วงอายุ 14 - 18 ปี

2. ชุดการแนะแนวอาชีพที่สร้างขึ้นเป็นการให้ข้อมูลเพื่อพัฒนาความสนใจอาชีพซึ่งเป็น ขั้นตอนแรกสุดของการพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพ ดังนั้น จึงควรสร้างชุดการแนะแนวอาชีพที่พัฒนาการตัดสินใจเลือกขั้นต่อไป คือทัศนคติ เพราะถ้าสามารถปลูกฝังให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพอิสระ ปัญหาการว่างงานที่กำลังประสบในสังคมไทยก็จะลดน้อยลง

3. ชุคการแนะแนวอาชีพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นชุคการแนะแนวอาชีพสำหรับนักเรียน
ในจังหวัดระจวบคีรีขันธ์เท่านั้น จึงควรสร้างชุคการแนะแนวอาชีพสำหรับนักเรียนในจังหวัดอื่น ๆ

4. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นที่อาจจะมีผลต่อความสนใจอาชีพด้วย เช่น ระดับผลการเรียน
ของนักเรียน อาชีพของบิดามารดา สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ความคาดหวังของครอบครัว
ที่มีต่อตัวนักเรียน ฯลฯ

บรรพชาณุกรม

บรรณานุกรม

กมลรัตน์ หล้าดวงษ์. จิตวิทยาการศึกษา ฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศรีโสภา, 2528.

กฤษณา จันทวิภาค. ผลการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อักษรสำเนา.

เกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, สำนักงาน. แผนส่งเสริมเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พุทธศักราช 2530 - 2534. ประจวบคีรีขันธ์ : สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, 2530.

ขวัญใจ มหสุภาชัย. ผลการใช้แผนภาพโปร่งใสในการเพิ่มความสนใจในอาชีพงานค้าปลีกค้าส่ง. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อักษรสำเนา.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534). กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2529.

_____. สถิติวิเคราะห์ และแผนภาพ ผู้สำเร็จการศึกษา กับการทำงาน. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2528.

คมเพชร ฉัตรสุกฤษ. บริการสนเทศ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.

_____. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.

_____. "การวินิจฉัยความสนใจทางอาชีพ", เอกสารประกอบการสอนวิชาบริการสนเทศ (แนะแนว 534), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, น.ป.ป.

โฆษิต ปิ่นเปี่ยมวัชร. "เยาวชนกับการวางแผน : สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนา", เอกสารเสนอข้อคิดเห็น เรื่องการศึกษาเพื่อการทำงานสำหรับเยาวชนในและนอกระบบโรงเรียน ในหัวข้อการฝึกอบรมเพื่อการบรรจุนงานในระยะแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 ระหว่างวันที่ 19 - 21 กันยายน 2527. ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ กรุงเทพมหานคร. 2527.

จินดาภรณ์ อังสุวรรณพิ. การทดลองใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท ศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อักสำเนา.

ฉวี ไชยอุทิศ. การศึกษานผลของการเพิ่มความสนใจในอาชีพพนักงานในสำนักงานโดยใช้สไลด์อาชีพ. ปริญญาโท ศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อักสำเนา.

ฉลอง หัมศรี. "ชุดการเรียนการสอน," ศึกษาศาสตร์สาร, 7 : 55 - 68 ; มิถุนายน 2521.
ชม ภูมิภาค. "การศึกษาเพื่องานอาชีพ," ศูนย์ศึกษา, 1 : 46 - 51 ; กรกฎาคม - กันยายน 2526.

ฐศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และตำปกเจริญผล, 2527.

_____. แบบแผนการทดลองและสถิติ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

เชิดศักดิ์ ไชวาสินธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

_____. การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โอเคเอ็นส์โตร์, 2522.

ชนู แสงศักดิ์. "การจัดทำหลักสูตรวิชาการงานอาชีพท้องถิ่นระดับมัธยมศึกษา," วิทยาราย, 3 : 19 - 23 ; กรกฎาคม - กันยายน 2520.

นรินทร์ แจ่มจำรัส. "การศึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ อีกคำตอบหนึ่งสำหรับการว่างงาน," คุรุปริทัศน์, 10 : 44 - 48 ; มกราคม 2528.

ประมง, กรม. แผนงาน - งาน - โครงการประจำปี 2528 กรมประมง. กรุงเทพฯ : กรุงเทพฯ : งานวางแผนงาน ฝ่ายเศรษฐกิจ การประมงและแผนงาน, 2527.

ปริญคา บุญศิลาเจศ. การทดลองใช้ชุดการแนะแนวอาชีพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา. ปริญญาโท ศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อักสำเนา.

- เป็รื่อง จันดา. การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ต่างกันโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบประสมภาคเหนือ. ปริญญาโท ศึกษ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อักสำเนา.
- พล แสงสว่าง. อาชีพศึกษาและแนะแนวอาชีพ. ปัทธานี : โครงการผลิตตำรามหาวิทยาลัยสงขล
 นครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2529.
- พวงรัตน์ หวีรัตน์ และกิดก กิดกานนท์. "มาตรการวัดทัศนคติทางวิชาชีพของนิโคธ," การวิจัย
การศึกษา 2 : 23 - 37 ; กันยายน - ธันวาคม 2526.
- พัฒนาผู้บริหารการศึกษา, สถาบัน. ทิศทางแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ระยะที่ 6
(พ.ศ. 2530 - 2534) ของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาผู้บริหาร
 การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ม.ป.ป.
- ไพฑูย์ มนไพวงศ์. ผลของการใช้แผนที่ไปร่งใสในการเพิ่มความสนใจในอาชีพงานด้านอุตสาหกรรม.
 ปริญญาโท ศึกษ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. -
 อักสำเนา.
- ไพเราะ อ่อนเกตุพล. ผลของการใช้ สไลด์-เทป ในการพัฒนาความสนใจอาชีพทางพลศึกษา ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย จังหวัดสมุทรสาคร. ปริญญาโท
 ศึกษ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อักสำเนา.
- แรงงานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, สำนักงาน. รายงานการบริหารแรงงานปีงบประมาณ 2529.
 ประจวบคีรีขันธ์ : สำนักงานแรงงานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, 2530.
- ฉวน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางภาษศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
 ศึกษาพร, 252 .
- วัชรญา บัวศรี. ความบรรยายเรื่องอาชีพศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
- _____. "อันเนื่องมาจากการศึกษาทอ," การศึกษาแห่งชาติ. 2 : 11 - 16 ; ธันวาคม 2524 -
 มกราคม 2525.
- วัชร หทัยมี. ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
 2522.

- จักรี ทรัพย์มี. การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2523.
- วิชชุตา ถาวรพัฒพงศ์. การวางแผนสำรวจความสนใจในอาชีพตามทฤษฎีของฮอลแลนด์ สำหรับ
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนครราชสีมา. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัคราเนนา.
- วิชาการ, กรม ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ. พัฒนาการด้านอาชีพ. กรุงเทพฯ : ศูนย์แนะแนว
 การศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2528.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ. แนวการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521.
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เกษมพิมพ์, 2525.
- สงวน ลักษณะ. "การวัดคุณลักษณะทางคำภาษารัฐสภา," การวิจัยทางการศึกษา. 16 : 41 - 59 ;
 2529.
- ส่งเสริมอุตสาหกรรม, กรม. ผลิตภัณฑ์หรือหัตถกรรมไทยประเภทเปลือกหอย. กรุงเทพฯ :
 อักษรไทย, 2525.
- สัญญา จิตตานนท์. การศึกษากับการประกอบอาชีพอิสระ. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ค. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัคราเนนา.
- _____. "แนวโน้มการประกอบอาชีพอิสระในประเทศไทย," บทความวิทยุกระจายเสียง ชุท
การศึกษาเพื่อการทำงานและอาชีพ. หน้า 68 สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย, 2528.
- สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานผลการสำรวจแรงงานทั่วราชอาณาจักร (รอบที่ 2) กรกฎาคม -
กันยายน 2528. กรุงเทพฯ : งานสถิติแรงงาน ฝ่ายสถิติแรงงานและการศึกษา กองสำรวจ
 ประชากร, 2528.
- สวัสดิ์ นิเทศวิทย์. "การพัฒนาหลักสูตรการทำงานและอาชีพให้เหมาะสมกับท้องถิ่นกับการพัฒนา
 ประเทศ," สยามรัฐ. 5 กรกฎาคม 2525. หน้า 3.
- สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. "วิธีการแนะแนวอาชีพในสถานการศึกษา," พัฒนาหลักสูตร. 27 : 51 ;
 ปรินซ์นิพนธ์ - มีนาคม 2527.
- สามัญศึกษา, กรม. หน่วยศึกษานิเทศก์. เทคนิคการแนะแนวอาชีพ การจัดอาชีพศึกษาและการแนะแนว
อาชีพ. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2527.

- สามัญศึกษา, กรม ศึกษานิเทศก์. คู่มือการจัดกิจกรรมแนะแนว. ศึกษานิเทศก์
กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, ม.ป.ป.
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. "การวัดทัศนคติและความสนใจ," การวัดผลการศึกษา. 2 : 7 - 13
กันยายน - ธันวาคม 2524.
- อนันต์ ศรีโสภณ. หลักการวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2521.
- อภิชัย พันธเสน. "การศึกษาเกี่ยวกับการมีงานทำ," เอกสารโครงการสัมมนาเรื่องการอาชีวศึกษา
และการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ของกระทรวงศึกษาธิการ วันที่ 27 กรกฎาคม 2528
ณ สถาบันผู้บริหารการศึกษา. กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2528.
- อมร ทองประคินธุ์. การทดลองเพิ่มความสนใจในอาชีพทางจักรกลโดยใช้สื่อโลกอาชีพ. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อักสำเนา.
- อารก ดนิตราง. "แนวทางการพัฒนางานแนะแนวอาชีพในสถานศึกษา," การแนะแนวอาชีพเพื่อ
พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม. หน้า 14 - 15. สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย, 2528.
- อารีรัตน์ พัฒนเจริญ. ผลการทดลองให้ข้อมูลด้านอาชีพต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่ออาชีพอิสระของ
นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางละมุง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อักสำเนา.
- อำนาจ เลิศขยันดี และคณะอื่น ๆ. การสร้างชุดการเรียนรู้การสอน. กรุงเทพฯ : อานวยการพิมพ์ 2526.
- Dewey, John. Dictionary of Education. New York, Philosophy Library, 1959. 126 p.
- Durgin, Rodney Wayne. "A Model of Managing Career Guidance Programs in Secondary Schools of Ohio," Dissertation Abstracts. 35 (5) : 2674-A, November, 1974.
- Gibson, Robert L. "Teacher Opinion of High School Guidance Program," The Personnel and Guidance Journal. 44 : 416 - 422, December, 1965.
- Jager, Harry A. and Froehlich, Gliford p. "Guidance Tools for Vocational Shop Instructor," Vocational Instructor's Shop Handbook VIII. New York, Harper and Brothers, 1947. 384 p.
- Myers, E. George. Principles and Techniques of Vocational Guidance. New York, McGraw-Hill, Co., 1941.

- Pershings, James A. and Demetropoulos, Efstathios G. "Guidance and Guidance Systems in Secondary Schools : The Teacher's Views," The Personnel and Guidance Journal. 7 : 455 - 458, March, 1981.
- Powell, Marvin. The Psychology of Adolescence. New York, The Bobbs Merrill Company Inc., 1963, 347 p.
- Strong, E.K. Vocational Interest of Men and Women, California, Stanford University Press, 1966. 438 p.
- Super, Donald E. Appraising Vocational Fitness by Means of Psychological Tests. New York, Harper and Brothers, 1949. 688 p.
- _____. The Psychology of Career. New York, Harper and Brothers, 1957. 362 p.
- Tolbert, E.L. Counseling for Career Development. Boston, Houghton Mifflin, co., 1974. 340 p.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. ชุดการแนะแนวอาชีพ
2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ
3. แบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่น

ลักษณะชุดการแนะแนวอาชีพ

ชุดการแนะแนวอาชีพผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งหมด 11 เรื่อง ใช้เวลาสอน 17 คาบ คาบละ 50 นาที ดังแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

ความถี่	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีการ	อุปกรณ์
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักและคุ้นเคยกัน 2. เพื่อให้นักเรียนทราบลักษณะของชุดการแนะแนวอาชีพและกำหนดการสอน	1. ครูใช้กิจกรรม "กันเอง" 2. ครูอธิบายเกี่ยวกับลักษณะของชุดการแนะแนวอาชีพและกำหนดการสอน	เอกสารกำหนดการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ
2	1. ความหมายและประโยชน์ของอาชีพ	1. เพื่อให้นักเรียนทราบข้อแตกต่างระหว่างอาชีพอิสระและอาชีพรับจ้าง 2. เพื่อให้นักเรียนทราบประโยชน์ของการประกอบอาชีพ	1. ครูให้นักเรียนบอกข้ออาชีพจากภาพอาชีพที่ครูนำมาแสดงแล้วครูอธิบายถึงความแตกต่างระหว่างอาชีพอิสระและอาชีพรับจ้าง 2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม แล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายประโยชน์ของการประกอบอาชีพ	1. ภาพอาชีพ 2. เอกสาร เรื่องประโยชน์ของการประกอบอาชีพ

คาบที่	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีการ	อุปกรณ์
			3. ให้นักเรียนส่งตัวแทน ของกลุ่มออกมา รายงานผลการ อภิปราย แล้วครูกับ นักเรียนช่วยกันสรุป 4. ครูแจกเอกสาร เรื่อง ประโยชน์ของการ ประกอบอาชีพให้ นักเรียนอ่านเพิ่มเติม	
3	2. อาชีพ อิสระใน ท้องถิ่น ของเรา	1. เพื่อให้นักเรียนมี โอกาสทบทวน เกี่ยวกับลักษณะ ทั่วไปของจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ 2. เพื่อเปิดโอกาสให้ นักเรียนคิดรายชื่อ อาชีพอิสระที่ สอดคล้องกับสภาพ ท้องถิ่นของจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	1. ครูฉายภาพยนตร์เรื่อง ประจวบคีรีขันธ์ให้ นักเรียนดู 2. ครูนำเสนอเกี่ยวกับ ลักษณะทั่วไปของ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้แผนที่ประกอบ 3. ให้นักเรียนช่วยกันคิด และบอกรายชื่ออาชีพ อิสระที่สอดคล้องกับ สภาพท้องถิ่นของ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	1. ภาพยนตร์ เรื่อง ประจวบคีรีขันธ์ 2. แผนที่จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์

ลำดับ	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีการ	อุปกรณ์
4	3. อาชีพ ประจักษ์ ผลิตภัณฑ์ เปลือกหอย	เพื่อให้นักเรียนทราบ ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ประจักษ์ผลิตภัณฑ์ เปลือกหอย	1. ครูฉายเทปโทรทัศน์ เรื่องการทำของ ที่ระลึกจากเปลือกหอย ให้นักเรียนดู 2. ครูและนักเรียนช่วยกัน สรุปเกี่ยวกับลักษณะ งานของอาชีพประจักษ์ ผลิตภัณฑ์เปลือกหอย 3. ครูแจกจุลสาร แนะนำ อาชีพประจักษ์ผลิตภัณฑ์ เปลือกหอยให้นักเรียน อ่านเพิ่มเติม	1. เทปโทรทัศน์ เรื่องการทำ ของที่ระลึกจาก เปลือกหอย 2. จุลสาร แนะนำ อาชีพประจักษ์ ผลิตภัณฑ์ เปลือกหอย
5	4. อาชีพปลูก หน่อไม้ฝรั่ง	เพื่อให้นักเรียนทราบ ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง	1. ครูฉายเทปโทรทัศน์ เรื่องอาชีพปลูก หน่อไม้ฝรั่งให้ นักเรียนดู 2. ครูและนักเรียน ช่วยกันสรุปเกี่ยวกับ ลักษณะงานของอาชีพ ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง 3. ครูแจกจุลสาร แนะนำ อาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง ให้นักเรียนอ่าน เพิ่มเติม	1. เทปโทรทัศน์ เรื่องอาชีพ ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง 2. จุลสาร แนะนำ อาชีพปลูก หน่อไม้ฝรั่ง

คำศัพท์	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีการ	อุปกรณ์
6-8	5. อาชีพ ประติมากรรม ผลิตภัณฑ์ เปลือกหอย และอาชีพ ปลูกหน่อไม้ ฝรั่ง	1. เพื่อให้นักเรียน รับทราบข้อมูล เกี่ยวกับอาชีพ ประติมากรรม ผลิตภัณฑ์ เปลือกหอยและ อาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง จากครูประกอบอาชีพ โดยตรง 2. เพื่อให้นักเรียนได้ชม การสาธิตและเห็น ของจริงในเรื่อง เกี่ยวกับอาชีพ ประติมากรรม ผลิตภัณฑ์ เปลือกหอยและ อาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง 3. เพื่อให้นักเรียนแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับ อาชีพประติมากรรม ผลิตภัณฑ์เปลือกหอย และอาชีพปลูก หน่อไม้ฝรั่ง	1. ครูพานักเรียนไป ทัศนศึกษาเพื่อดูงาน อาชีพประติมากรรม ผลิตภัณฑ์เปลือกหอย ที่อำเภอหัวหิน และ อาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง ที่อำเภอกุยบุรี 2. ครูมอบหมายให้ นักเรียนสัมภาษณ์ บุคคลประกอบอาชีพ ประติมากรรม ผลิตภัณฑ์ เปลือกหอยและอาชีพ ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง 3. ให้นักเรียนเขียนแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับ อาชีพประติมากรรม ผลิตภัณฑ์เปลือกหอย และอาชีพปลูก หน่อไม้ฝรั่ง	แบบฟอร์ม สัมภาษณ์อาชีพ

คาบที่	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีการ	อุปกรณ์
9	6. อาชีพ เลี้ยงผึ้ง	เพื่อให้นักเรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงผึ้ง	1. ครูฉายสไลด์-เทป เรื่องอาชีพเลี้ยงผึ้ง 2. ครูและนักเรียน ช่วยกันสรุปเกี่ยวกับ ลักษณะงานของ อาชีพเลี้ยงผึ้ง 3. ครูแจกจุลสารแนะนำ อาชีพเลี้ยงผึ้งให้ นักเรียนอ่านเพิ่มเติม	1. สไลด์-เทป เรื่องอาชีพ เลี้ยงผึ้ง 2. จุลสาร แนะนำ อาชีพเลี้ยงผึ้ง
10	7. อาชีพ เลี้ยงหอย แมลงภู	เพื่อให้นักเรียนทราบ ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ เลี้ยงหอยแมลงภู	1. ครูฉายภาพยนตร์ เรื่อง การ เลี้ยง หอยแมลงภูให้ นักเรียนดู 2. ครูและนักเรียน ช่วยกันสรุปเกี่ยวกับ ลักษณะงานของอาชีพ เลี้ยงหอยแมลงภู 3. ครูแจกจุลสาร แนะนำ อาชีพเลี้ยงหอย แมลงภูให้นักเรียน อ่านเพิ่มเติม	1. ภาพยนตร์ เรื่อง การ เลี้ยงหอย แมลงภู 2. จุลสาร แนะนำ อาชีพเลี้ยง หอยแมลงภู

ลำดับ	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีการ	อุปกรณ์
11-13	8. อาชีพ เลี้ยงผึ้ง และอาชีพ เลี้ยงหอย แมลงภู	1. เพื่อให้นักเรียนรับ ทราบข้อมูลเกี่ยวกับ อาชีพเลี้ยงผึ้งและ อาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู จากผู้ประกอบอาชีพ โดยตรง 2. เพื่อให้นักเรียนไ้ชม การสาธิตและเห็น ของจริงในเรื่อง เกี่ยวกับอาชีพ เลี้ยงผึ้งและอาชีพ เลี้ยงหอยแมลงภู 3. เพื่อให้นักเรียนแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับ อาชีพเลี้ยงผึ้งและ อาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู	1. ครูพานักเรียนไป ทัศนศึกษาเพื่อทงาน อาชีพเลี้ยงผึ้งที่บ้าน ทุ่งเหล็ก อำเภอ เวียง และอาชีพ เลี้ยงหอยแมลงภู ที่คลองบางนางรม อำเภอเมือง 2. ครูมอบหมายให้ นักเรียนสัมภาษณ์ บุคคลผู้ประกอบอาชีพ เลี้ยงผึ้งและอาชีพ เลี้ยงหอยแมลงภู 3. ให้นักเรียนเขียนแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับ อาชีพเลี้ยงผึ้งและ อาชีพเลี้ยงหอย แมลงภู	1. แบบฟอร์ม สัมภาษณ์อาชีพ 2. อุปกรณ์ใน การประกอบอาชีพ
14	9. อาชีพ อิสระใน ท้องถิ่นกับ การลด ปัญหาการ ว่างงาน	1. เพื่อให้นักเรียน ตระหนักถึงปัญหา การว่างงานใน สังคมไทย	1. ครูแจกเอกสารสรุป ข่าว "ล้นทะลักที่ กทม. รอนานจน ลมใส่" ให้นักเรียน อ่าน	เอกสารสรุปข่าว "ล้นทะลักที่ กทม. รอนานจนลมใส่" จากหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 29 มีนาคม 2529

ลำดับ	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีการ	อุปกรณ์
		2. เพื่อให้นักเรียนทราบ ว่า การประกอบอาชีพ อิสระในท้องถิ่น สามารถลดปัญหาการ ว่างงานได้	2. ครูตั้งคำถามให้ นักเรียนตอบหลังจาก อ่านข่าว 3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม แล้วให้แต่ละ กลุ่มอภิปรายเพื่อตอบ คำถามว่าการประกอบ อาชีพอิสระในท้องถิ่น จะลดปัญหาการว่างงาน ได้หรือไม่ 4. ให้นักเรียนส่งตัวแทน ของกลุ่มออกมารายงาน ผลการอภิปรายหน้า ชั้นเรียนแล้วครูกับ นักเรียนช่วยกันสรุป	
15	10. คุตตอสู	เพื่อให้นักเรียนมองเห็น ประโยชน์ของการ ประกอบอาชีพอิสระ	1. ครูฉายภาพยนตร์เรื่อง "คุตตอสู" ให้นักเรียน ชม 2. ครูตั้งคำถามให้ นักเรียนตอบหลังจาก ชมภาพยนตร์ 3. ครูและนักเรียนช่วยกัน สรุปข้อคิดที่ได้จากการ ชมภาพยนตร์	ภาพยนตร์ เรื่อง "คุตตอสู"

ลำดับ	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีการ	อุปกรณ์
16	11. ผู้ประสบ ความ สำเร็จ ในอาชีพ อิสระ	เพื่อให้นักเรียนมองเห็น แนวทางในการประกอบ อาชีพอิสระ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12	1. ครูฉายเทปโทรทัศน์ เรื่อง "ผู้ประสบ ความสำเร็จในอาชีพ อิสระ : หมอไม้มรรจุ ป๊อป" ให้นักเรียนดู 2. ครูตั้งคำถามให้ นักเรียนตอบ หลังจากดูเทป โทรทัศน์ 3. ครูและนักเรียน ช่วยกันสรุปข้อคิดที่ ได้จากการดูเทป โทรทัศน์	เทปโทรทัศน์ เรื่อง "ผู้ประสบ ความสำเร็จใน อาชีพอิสระ : หมอไม้มรรจุป๊อป"
17	ปัจจัยนิเทศ	เพื่อเปิดโอกาสให้ นักเรียนแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นซึ่งกัน และกันเกี่ยวกับอาชีพ อิสระในห้องเรียน นักเรียนได้เรียนรู้มา ทั้งหมด	1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม แล้วให้ แต่ละกลุ่มอภิปราย แลกเปลี่ยนความ คิดเห็นซึ่งกันและกัน เกี่ยวกับอาชีพอิสระ ในห้องที่นักเรียนได้ เรียนรู้มาทั้งหมด	

คำที่	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีการ	อุปกรณ์
			2. ครูให้นักเรียนออกมา กล่าวสรุปเกี่ยวกับอาชีพ อิสระในท้องถิ่น	

หมายเหตุ การสอนเพื่อให้เกิด

1. การรับรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น ได้แก่ คำที่ 2, 3, 4, 5, 9 และ 10
2. การเกี่ยวข้องกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น ได้แก่ คำที่ 6 - 8 และ 11 - 13
3. การมองเห็นคุณค่าของอาชีพอิสระในท้องถิ่น ได้แก่ คำที่ 14, 15 และ 16

คาบที่ 1

ปฐมบท

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักและคุ้นเคยกัน
2. เพื่อให้นักเรียนทราบลักษณะของชุดการ แนะนำอาชีพและกำหนดการสอน

วิธีการ

1. ครูใช้กิจกรรม "กันเอง"
- 1.1 ให้นักเรียนทุกคนนั่งล้อมวงและแนะนำชื่อตนเอง
- 1.2 ให้อาสาสมัคร 1 คน ออกมาขึ้นกลางวงแล้วชวนเพื่อนนักเรียนที่นั่งล้อมวง

2

- 1.3 ให้นักเรียนนั่งหันหลังของเพื่อนนักเรียนข้างเคียงและในขณะที่ยัง
หันหลังอยู่นั้น นักเรียนที่อยู่กลางวงจะพยายามแย่งที่นั่งด้วย
- 1.4 ผู้ที่แย่งที่นั่งไม่ได้จะต้องขึ้นกลางวงและเริ่มกิจกรรมตามวิธีการข้างต้นต่อไป
2. ครูอธิบายเกี่ยวกับลักษณะของชุดการ แนะนำอาชีพและกำหนดการสอน

อุปกรณ์ เอกสารกำหนดการสอนโดยใช้ชุดการ แนะนำอาชีพ

กำหนดการสอนโดยใช้ชุดการ แนะนำอาชีพ

วันอังคารและพฤหัสบดี เวลา 15.30 - 16.20 น. รวม 4 สัปดาห์

วันเสาร์ เวลา 08.30 - 11.30 น. รวม 3 สัปดาห์

สถานที่ ห้องโสตทัศนศึกษา โรงเรียนประจวบวิทยาลัย

วันที่ 6 พฤศจิกายน 2532 ปฐมบท

วันที่ 7 พฤศจิกายน 2532 ความหมายและประโยชน์ของอาชีพ

วันที่ 9	พฤศจิกายน 2532	อาชีพอิสระในท้องถิ่นของเรา
วันที่ 14	พฤศจิกายน 2532	อาชีพประมงระดับท้องถิ่นเพื่อเลือกหอย
วันที่ 16	พฤศจิกายน 2532	อาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง
วันที่ 18	พฤศจิกายน 2532	ทัศนศึกษาเพื่อความรู้งานอาชีพประมงระดับท้องถิ่นเพื่อเลือกหอย ที่อำเภอหัวหิน และอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่งที่อำเภอกุยบุรี
วันที่ 21	พฤศจิกายน 2532	อาชีพเลี้ยงผึ้ง
วันที่ 23	พฤศจิกายน 2532	อาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู
วันที่ 15	พฤศจิกายน 2532	ทัศนศึกษาเพื่อความรู้งานอาชีพเลี้ยงผึ้งที่บ้านทุ่งเกิด อำเภอเมือง และอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภูที่คลองบางนางรม อำเภอเมือง
วันที่ 28	พฤศจิกายน 2532	อาชีพอิสระในท้องถิ่นกับการลดปัญหาการว่างงาน
วันที่ 30	พฤศจิกายน 2532	คู่มือ
วันที่ 2	ธันวาคม 2532	- ผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ > - ปัจฉิมนิเทศ

การประเมินผล สืบเนื่องจากการร่วมกิจกรรมและการซักถามของนักเรียน

ภาพที่ 2

การรับรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น

เรื่องที่ 1 ความหมายและประโยชน์ของอาชีพ

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนทราบข้อแตกต่างระหว่างอาชีพอิสระและอาชีพรับจ้าง
2. เพื่อให้นักเรียนทราบประโยชน์ของการประกอบอาชีพ

วิธีการ

1. ครูให้นักเรียนบอกชื่ออาชีพจากภาพอาชีพที่ครูนำมาแสดง แล้วครูอธิบายถึงความแตกต่างระหว่างอาชีพอิสระและอาชีพรับจ้าง
2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม แล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายประโยชน์ของการประกอบอาชีพ
3. ให้นักเรียนส่งตัวแทนของกลุ่มออกมารายงานผล แล้วครูกับนักเรียนช่วยกันสรุป
4. ครูแจกเอกสาร เรื่องประโยชน์ของการประกอบอาชีพให้นักเรียนอ่านเพิ่มเติม

อุปกรณ์

1. ภาพอาชีพ
2. เอกสาร เรื่องประโยชน์ของการประกอบอาชีพ

ประโยชน์ของการประกอบอาชีพ

ความต้องการของมนุษย์ไม่ได้หยุดที่การมีอาหาร เพียงพอเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง มียาสำหรับรักษาอาการเจ็บป่วย มีบ้านสำหรับพักอาศัยและมีเครื่องนุ่งห่มเท่านั้น แต่มนุษย์ยังต้องการความสุข สนุกสบาย ความสะดวกในด้านอื่น ๆ อีกมากมาย มนุษย์จึงได้ชวนชวายประภินิรุฒลิขิตค้นคว้าและ

บริการต่าง ๆ ขึ้นสนองความต้องการ เหล่านั้น จึงทำให้เกิดอาชีพมากมาย ซึ่งสามารถแบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภท คือ อาชีพอิสระ และอาชีพรับจ้าง

1. อาชีพอิสระ หมายถึง การประกอบกิจการงานมีรายได้ โดยจัดและประกอบการด้วยตนเองหรือกลุ่ม ในกระบวนการประกอบอาชีพอิสระนั้นอาจแยกได้เป็น 3 ส่วน คือการผลิต การขาย และการบริการ ซึ่งผู้ประกอบการสามารถเลือกทำเพียงส่วนหนึ่งส่วนใดหรือหลาย ๆ ส่วนก็ได้ โดยเป็นผู้ผลิต เป็นผู้ให้บริการ เป็นผู้ขาย หรือเป็นผู้ผลิตและผู้ขาย เป็นผู้ขายและผู้ให้บริการ หรืออาจจะเป็นทั้งผู้ผลิตผู้ขาย ผู้ให้บริการ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม เช่น ผู้ประกอบการปลูกผัก อาจจะปลูกผักแล้วส่งให้ผู้อื่นนำไปขายก็จัดอยู่ในส่วนของการผลิต หรือเช่น ผู้ประกอบการขายรถจักรยานยนต์ อาจจะขายเพียงอย่างเดียวก็จัดอยู่ในส่วนของการขาย หรือขายควบจ้กับบริการซ่อมควบ ก็จัดอยู่ในส่วนของการผลิตและการบริการ

ในการประกอบอาชีพอิสระ ผู้ประกอบการสามารถที่จะดำเนินการด้วยตนเองหรืออาจจะดำเนินการเป็นกลุ่ม เป็นลักษณะงานอาชีพที่สามารถดำเนินการได้คล่องตัว มีอิสระเสรีในการบริหารงาน ผู้ประกอบการสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเองในทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นด้านการลงทุน การตลาด การขยายกิจการ การผลิตสินค้าใหม่หรือการให้บริการแก่ลูกค้าในรูปแบบใหม่ ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาอาชีพเป็นไปอย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ ดังนั้นอาชีพอิสระจึงเป็นลักษณะงานอาชีพที่สามารถสร้างงานขึ้นได้เองตลอดเวลา

2. อาชีพรับจ้าง หมายถึง การประกอบกิจการงานมีรายได้ โดยประกอบการอยู่ในกิจการของนายจ้าง อาชีพรับจ้างจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการตกลงให้ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดจากบุคคล 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายนายจ้างและฝ่ายผู้รับจ้าง โดยปกติแล้วนายจ้างจะเป็นฝ่ายเสนอความต้องการในการว่าจ้างให้ทำงาน กำหนดรายละเอียดต่าง ๆ รวมทั้งค่าจ้าง ซึ่งอาจจะจ้างประจำหรือชั่วคราวก็ได้

ประโยชน์ของการประกอบอาชีพ

1. ประโยชน์ต่อตนเอง

- 1.1 ทำให้มีรายได้มาใช้จ่ายในการดำรงชีวิต
- 1.2 ทำให้ได้ค้นพบและพัฒนาความสามารถของตนเอง
- 1.3 การได้ประกอบอาชีพที่ตนพึงพอใจทำให้มีความสุข
- 1.4 การประกอบอาชีพทำให้รู้สึกว่าคุณค่า

2. ประโยชน์ต่อครอบครัว
 - 2.1 ทำให้มีรายได้มาใช้จ่ายในครอบครัว
 - 2.2 ทำให้ครอบครัวมีความสุข
 - 2.3 ช่วยให้ครอบครัวมีความมั่นคงยิ่งขึ้น ฯลฯ
3. ประโยชน์ต่อประเทศชาติ
 - 3.1 ทำให้เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น
 - 3.2 ลดปัญหาอาชญากรรม
 - 3.3 ช่วยให้ประเทศพัฒนา

ฯลฯ

การประเมินผล

จากผลการอภิปรายประโยชน์ของการประกอบอาชีพ และการตอบคำถามเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างอาชีพอิสระและอาชีพรับจ้าง

แนวสรุป

1. อาชีพแยกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภท คืออาชีพอิสระที่ประกอบกิจการตามความประสงค์ของตนเองหรือกลุ่ม กับอาชีพรับจ้างที่ประกอบกิจการตามความประสงค์ของนายจ้าง รายได้ของอาชีพอิสระได้จากการผลิต การขาย และการบริการ ส่วนรายได้ของอาชีพรับจ้างได้จากการรับจ้าง

2. ประโยชน์ของการประกอบอาชีพ มีทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และต่อประเทศชาติ

ตอนที่ 3

การเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น

เรื่องที่ 2 อาชีพอิสระในท้องถิ่นของเรา

จุดประสงค์

1. เพื่อให้ นักเรียนมีโอกาสทบทวนเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนวิเคราะห์อาชีพอิสระ ที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วิธีการ

1. ครูฉายภาพยนตร์ เรื่องประจวบคีรีขันธ์ให้นักเรียนดู
2. ครูนำสนทนาเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้แผนที่ประกอบ
3. ให้นักเรียนช่วยกันคิด และบอกรายชื่ออาชีพอิสระ ที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

อุปกรณ์

1. ภาพยนตร์ เรื่อง "ประจวบคีรีขันธ์" ของ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมการศึกษา
นอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ
2. แผนที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การประเมินผล

นักเรียนตอบคำถามได้ เกี่ยวกับสภาพภูมิศาสตร์และอาชีพของประชากรในท้องถิ่น

แนวสรุป

1. สภาพทางภูมิศาสตร์ของท้องถิ่น เช่น ที่ตั้ง ลักษณะพื้นที่ภูมิประเทศ เป็นปัจจัยหนึ่งที่กำหนดอาชีพของประชากรในท้องถิ่น
2. จังหวัดระยองมีพื้นที่ปลูกทุเรียนมากที่สุดในภาคตะวันออก พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในการเกษตรกรรม
3. อาชีพอิสระในท้องถิ่นจะเป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการเกษตรและการประมง เช่น อาชีพประมงสัตว์น้ำในบ่อเลี้ยงปลา

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สถานที่

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งอยู่ตอนใต้สุดของภาคกลางตอนใต้มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ จังหวัดเพชรบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ จังหวัดชุมพร
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมสหภาพพม่า
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ทะเลอ่าวไทย

การคมนาคมติดต่อสะดวกโดยทางรถยนต์และทางรถไฟ แบ่งการปกครองออกเป็น 7 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอหัวหิน อำเภอปราณบุรี อำเภอกุยบุรี อำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพานและอำเภอบางสะพานน้อย

ภูมิประเทศ

ลักษณะพื้นที่โดยทั่วไปของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความลาดเอียงจากทิศตะวันตกลงสู่ทิศตะวันออก ซึ่งเขื่อนลวไทย สภาพพื้นที่ของจังหวัดมีลักษณะเป็นลูกคลื่น มีภูเขาโคกกระจัดกระจายเป็นหย่อม ๆ และกระจายออกเป็นแนวเหนือใต้ โดยแบ่งออกเป็นสองแนว คือแนวตอนกลางของพื้นที่ และแนวตะวันออกซึ่งอยู่ใกล้ ๆ กับชายฝั่งทะเล จากการที่สภาพพื้นที่มีความลาดชันจากตะวันตกสู่ตะวันออกเมื่อน้ำไหลมาเป็นเวลานาน ๆ ทำให้พื้นผิวดินมีสภาพเป็นดินร่วนปนทราย ดินเหนียวปนทราย หรือลูกรัง นอกจากนี้ยังทำให้เกิดลำน้ำ ลำห้วย ทราย และเกาะแก่งต่าง ๆ กระจายอยู่ตามชายฝั่งทะเล

ภูมิอากาศ

จากลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ซึ่งตั้งอยู่ริมทะเลอ่าวไทย มีพื้นที่ทุกอำเภออยู่ติดทะเล มีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 224 กิโลเมตร จึงได้รับอิทธิพลจากทะเลตลอดปี ในช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคมของทุกปีจะมีลมมรสุมพัดผ่าน ลักษณะภูมิอากาศโดยทั่วไปจึงมีลักษณะอุ่น

หรือร้อน มีฝนตกหรือมีลมแรง อากาศมีความแปรปรวนเนื่องจากอิทธิพลของลมทะเล ฤดูกาลของ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จะมีฤดูร้อนและฤดูหนาวในช่วงสั้น ๆ และจะมีฤดูฝนเป็นระยะเวลายาวนาน

สภาพเศรษฐกิจ

ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีทรัพยากรธรรมชาติสมบูรณ์พร้อมทุกด้าน มีคำกล่าวถึงอาชีพของประชากรในจังหวัดไว้ว่า ประจวบเหนือทำไร่ ประจวบใต้ทำสวน ในอำเภอบางแห่ง ในท้องที่ไม่ สภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดประกอบไปด้วยการผลิตและการบริการต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่ประมาณ ร้อยละ 60 - 70 ประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรม มีพื้นที่ใช้ในการเกษตร 1,921,356 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 50 ของพื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ส่วนใหญ่จะใช้ในการปลูกพืชไร่และผลไม้ยืนต้น ซึ่งได้แก่ สับปะรด มะพร้าว อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพด ถั่วลิสง ส่วนพืชผักและชาวปลูกน้อย ผักที่ปลูกมาก ได้แก่ พริก ซึ่ง หน่อไม้ฝรั่ง แตงโม กระหล่ำปลี พืชที่ทำรายได้และเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ มะพร้าว สับปะรด และอ้อย
2. ด้านการประมง ประชากรมีอาชีพทางการประมงประมาณร้อยละ 10 การประมงเป็นอาชีพหลักและกึ่งชีพของชาวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพราะทุกอำเภอมีอาณาเขตติดต่อกับชายฝั่งทะเล ล้วนน้ำที่จับและมีคุณค่าทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ปลาทุบ ปลากระมัง ปลาอินทรี ปลาหมึก
3. ด้านการอุตสาหกรรม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีการอุตสาหกรรมหลายชนิด ทั้งอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก กิจกรรมอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องจากการเกษตรกรรมและการประมง โดยอาศัยวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและการประมง นอกจากนี้ยังมีอุตสาหกรรมเหมืองแร่ หินอ่อน อุตสาหกรรมแปรรูปไม้
4. ด้านการเลี้ยงสัตว์ ปัจจุบันจังหวัดโคพยายามส่งเสริมให้ราษฎรที่มีอาชีพทางการเกษตร โดยเฉพาะที่ทำไร่สับปะรดและไร่อ้อยให้หันมาเลี้ยงสัตว์แทน โดยส่งเสริมให้เลี้ยงโคเนื้อและโคเนื้อ ซึ่งได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือจากองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย สนับสนุนในด้านพันธุ์โคเนื้อและรับซื้อนมจากเกษตรกรผู้เลี้ยงโคในราคาประกัน นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงสัตว์ชนิดอื่นโดยเลี้ยงกันเป็นฟาร์ม ทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สัตว์เลี้ยงเพื่อการค้าที่สำคัญ ได้แก่ สุกร โค กระบือ เป็ด และไก่

5. ด้านธุรกิจและพาณิชย์กรรม แหล่งศูนย์กลางการพาณิชย์กรรมและการบริการที่สำคัญของจังหวัดตั้งอยู่ในพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอหัวหิน อำเภอปราณบุรี และอำเภอเมือง เนื่องจากในพื้นที่ทั้ง 3 อำเภอเป็นที่ตั้งของส่วนราชการที่สำคัญ ๆ จึงมีการขยายตัวของชุมชนค่อนข้างสูง โดยเฉพาะอำเภอหัวหินนอกจากจะเป็นแหล่งการค้าแล้วยังเป็นแหล่งบริการทางด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญอีกด้วย

ภาพที่ 4

การรับรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น

เรื่องที่ 3 อาชีพประมงสัตว์น้ำเปลือกหอย

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพประมงสัตว์น้ำเปลือกหอย

วิธีการ

1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "การทำของที่ระลึกจากเปลือกหอย" ให้นักเรียนดู
2. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับลักษณะงานของอาชีพประมงสัตว์น้ำเปลือกหอย
3. ครูแจกจุลสาร แนะนำอาชีพประมงสัตว์น้ำเปลือกหอยให้นักเรียนอ่านเพิ่มเติม

อุปกรณ์

1. เทปโทรทัศน์เรื่อง "การทำของที่ระลึกจากเปลือกหอย"
2. จุลสาร แนะนำอาชีพประมงสัตว์น้ำเปลือกหอย

การประเมินผล

นักเรียนอธิบายได้ เกี่ยวกับลักษณะงานของอาชีพประมงสัตว์น้ำเปลือกหอย โดยให้นักเรียนแต่ละคนเขียนเป็นรายงานส่ง

แนวสรุป

1. อาชีพประมงสัตว์น้ำเปลือกหอย เป็นอาชีพอิสระในท้องถิ่นที่ได้รับความสำคัญมากในอำเภอหัวหิน ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมในครอบครัว

2. ลักษณะงานของอาชีพประมงจับสัตว์น้ำเปลือกหอย เป็นงานที่นำเปลือกหอย ซึ่งเป็น
 วัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นประมงเป็นของที่ระลึก เครื่องประดับกายและของใช้ เช่น ตุ๊กตาเปลือกหอย
 สร้อยคอ กำไล ที่เขี่ยบุหรี่ ฯลฯ

คาบที่ 5

การรับรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น

เรื่องที่ 4 อาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง

วิธีการ

1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "อาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง" ให้นักเรียนดู
2. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับลักษณะงานของอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง
3. ครูแจกจุลสาร แนะนำอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่งให้นักเรียนอ่านเพิ่มเติม

อุปกรณ์

1. เทปโทรทัศน์เรื่อง "อาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง"
2. จุลสาร แนะนำอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง

การประเมินผล

นักเรียนอธิบายได้ เกี่ยวกับลักษณะงานของอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง โดยให้นักเรียนแต่ละคนเขียนเป็นรายงานส่ง

แนวสรุป

1. อาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง เป็นอาชีพอิสระอาชีพหนึ่งในท้องถิ่นที่นิยมกันมากในอำเภออุบลูรี โดยเกษตรกรได้ไปศึกษาและดูงานการปลูกหน่อไม้ฝรั่งของสหกรณ์การเกษตรหุบกระพง อำเภอสระใคร

จังหวัดเพชรบุรี แล้วกลับมาทดลองปลูกที่อำเภอกุยบุรี ปรากฏว่าได้ผลดี ประกอบกับมีพ่อค้ามารับซื้อ
หน่อไม้ฝรั่งถึงแหล่งปลูก จึงทำให้เกษตรกรขยายพื้นที่ปลูกมากขึ้น

2. งานในอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง มีลักษณะเป็นงานที่ต้องทำกลางแจ้ง เช่นเดียวกับอาชีพ
ทางเกษตรกรรมอื่น ๆ เริ่มตั้งแต่การเพาะกล้า การบำรุงรักษากล้า การเตรียมดินในแปลงปลูกถาวร
การย้ายกล้างลงแปลงปลูก การให้น้ำให้ปุ๋ยอย่างถูกวิธีและสม่ำเสมอ การปราบวัชพืชจนกระทั่งการเก็บ
เกี่ยวผลผลิต

อาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง

หน่อไม้ฝรั่งหรือแอสพาราแกส เป็นพืชผักที่มีอายุยืนแต่จะให้ผลผลิตอยู่ในช่วง 3 - 5 ปี เท่านั้น ฉะนั้นเมื่อต้นโทรมจึงต้องขุดทิ้งแล้วปลูกใหม่ ขณะนี้ (พ.ศ. 2530) มีปลูกมากที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี นนทบุรี นครปฐม ระยอง ชลบุรี นครราชสีมาและเพชรบูรณ์ รวมพื้นที่แล้วไม่เกิน 3,000 ไร่ สำหรับในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ปลูกมากที่ตำบลหาคะชาม อำเภอกุยบุรี เนื่องจากใน ตำบลนี้ มีสภาพดินที่เหมาะสมและมีน้ำชลประทานที่สมบูรณ์ โดยในปี พ.ศ. 2529 มีเนื้อที่ปลูกประมาณ 1,000 ไร่ มีเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งประมาณ 200 ราย (เฉลี่ยรายละ 5 ไร่) ในแต่ละเดือน หน่อไม้ฝรั่งทำรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกประมาณ 9 แสนบาท

หน่อไม้ฝรั่งนับว่าเป็นพืชผักใหม่สำหรับประเทศไทยและไม่เป็นที่นิยมในการรับประทาน ส่วน ในต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่น นิยมรับประทานหน่อไม้ฝรั่งกันมาก และเกษตรกรในประเทศ ญี่ปุ่นผลิตหน่อไม้ฝรั่งได้เฉพาะช่วงเดือนเมษายน - กันยายน เท่านั้น แต่ประเทศไทยสามารถผลิต หน่อไม้ฝรั่งได้ตลอดทั้งปี จึงเป็นโอกาสดีของเกษตรกรไทยที่จะปลูกหน่อไม้ฝรั่งส่งขายตลาดต่างประเทศ

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของหน่อไม้ฝรั่ง

หน่อไม้ฝรั่งเป็นพืชประเภทพืชผัก มีถิ่นกำเนิดในทวีปยุโรปและแอฟริกา ขนาดต้นสูงประมาณ 2 - 2.5 เมตร มีการเจริญเติบโตโดยการแตกหน่อ ขยายพันธุ์โดยใช้เมล็ด

หน่อไม้ฝรั่งสามารถปลูกได้ดีในดินที่มีการระบายน้ำและถ่ายเทอากาศดี ดินที่เหมาะสมต่อ การปลูกหน่อไม้ฝรั่งควร เป็นดินร่วนปนทรายที่มีอินทรีย์วัตถุสูงมีสภาพไม่เป็นกรดหรือด่าง คือมีความเป็น กรดเป็นด่างอยู่ในช่วง 6.5 - 7.0 ถ้าดินเป็นกรดควรใส่ดินขาว หรือปูนเปลือกหอยเพื่อปรับปรุงดิน นอกจากนั้นดินเหนียวหรือดินทรายก็ปลูกได้แต่ต้องปรับปรุงเสียก่อน สำหรับอุณหภูมิที่เหมาะสมในการ เจริญ เติบโตของหน่อไม้ฝรั่งอยู่ระหว่าง 24 - 35 องศาเซลเซียส ถ้าอากาศร้อนจัด แฉะจัด หรือหนาวจัด หน่อไม้ฝรั่งจะออกหน่ออ่อน

ลักษณะทั่วไปของงาน

งานในอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีลักษณะเป็นงานที่ต้องทำกลางแจ้งเช่นเดียวกับอาชีพทางเกษตรกรรมอื่น ๆ เริ่มตั้งแต่การเพาะกล้า การบำรุงรักษากล้า การเตรียมดินในแปลงปลูก การย้ายกล้าลงแปลงปลูก การให้น้ำให้ปุ๋ยอย่างถูกวิธีและสม่ำเสมอ การปราบวัชพืชจนกระทั่งการเก็บเกี่ยวผลผลิต

ต้นทุนในการปลูกหน่อไม้ฝรั่ง

สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้ประมาณการ ต้นทุนการปลูกหน่อไม้ฝรั่งต่อ 1 ไร่ โดยไม่คิดค่าที่ดิน ไร่ ดังนี้

1. เมล็ดพันธุ์ 225 กรัม เป็นเงินประมาณ 125 บาท
2. ปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยเทศบาล) 3 ตัน เป็นเงินประมาณ 3,000 บาท
3. ปุ๋ยเคมี
 - 3.1 สูตร 15-15-15 (เฉพาะปีแรก) 100 กิโลกรัม เป็นเงินประมาณ 600 บาท
 - 3.2 ปุ๋ยยูเรียหรือแอมโมเนียมซัลเฟต (เฉพาะปีแรก) 20 กิโลกรัม เป็นเงิน

120 บาท

- 3.3 ปุ๋ยสูตร 12-24-12 (ปีต่อไป) 100 กิโลกรัม เป็นเงินประมาณ 700 บาท
 4. สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช เป็นเงินประมาณ 1,000 บาท
 5. ค่าแรงงาน (เตรียมดิน ปลูก ดูแลรักษา และเก็บเกี่ยว)
 - 5.1 ปีแรก เป็นเงินประมาณ 5,440 บาท
 - 5.2 ปีต่อไป เป็นเงินประมาณ 8,000 บาท
 6. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เป็นเงินประมาณ 1,200 บาท
- สรุป ต้นทุนเฉลี่ยปีแรก เป็นเงินประมาณ 11,485 บาท
ปีต่อไป เป็นเงินประมาณ 13,900 บาท

คุณสมบัติของบุคลากรอาชีพ

1. มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ สามารถทำงานกลางแรงได้เป็นเวลานาน
เช่นเดียวกับเกษตรกรทั่วไ
2. มีความอดทนและสม่ำเสมอในการทำงาน เช่น การกำจัดวัชพืช การร่อนน้ำใส่ปุ๋ย
3. มีความรู้ในด้านการเกษตรกรรม

หนังสืออ้างอิง

เกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, สำนักงาน. แผนส่งเสริมการเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

พุทธศักราช 2530 - 2534. สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, 2530.

_____. งานวันสาธิตหน่อไม้ฝรั่ง พืชผักส่งออก. สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์,
2530.

เกษตรอำเภอกุยบุรี, สำนักงาน. หน่อไม้ฝรั่งกุยบุรี. สำนักงานเกษตรอำเภอกุยบุรี, ม.ป.ป.

วิชาการ, กรม. จุลสารประกอบกรเรียนวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช

2521 หมวดเกษตรกรรม วิชาการทำสวนผัก : การปลูกหน่อไม้ฝรั่ง (กะท 010).

2523.

ตอนที่ 6 - 8

การ เกี่ยวข้องกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น

เรื่องที่ 5 อาชีพประมงและธุรกิจผลิตภัณฑ์เปลือกหอยและอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพประมงและธุรกิจผลิตภัณฑ์เปลือกหอยและอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง จากผู้ประกอบการอาชีพโดยตรง
2. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ชมการสาธิตและเห็นของจริง ในเรื่องเกี่ยวกับอาชีพประมงและธุรกิจผลิตภัณฑ์เปลือกหอยและอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง
3. เพื่อให้ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพประมงและธุรกิจผลิตภัณฑ์เปลือกหอยและอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง

วิธีการ

1. ครูพานักเรียนไปทัศนศึกษาเพื่อดูงานอาชีพประมงและธุรกิจผลิตภัณฑ์เปลือกหอยที่อำเภอหัวหิน และอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่งที่อำเภอกุยบุรี
2. ครูมอบหมายให้นักเรียนสัมภาษณ์บุคคลผู้ประกอบอาชีพประมงและธุรกิจผลิตภัณฑ์เปลือกหอย และอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง
3. ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพประมงและธุรกิจผลิตภัณฑ์เปลือกหอยและอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง

อุปกรณ์ แบบฟอร์มสัมภาษณ์อาชีพ

แบบฟอร์มสัมภาษณ์อาชีพ

1. ชื่ออาชีพที่สัมภาษณ์
2. ลักษณะของงานอาชีพ
3. จำนวนของบุรุษงาน คน (ในกรณีที่มีหลายคน) แต่ละคนมีหน้าที่ทำอะไรบ้าง
4. การศึกษาประกอบรวมก่อนประกอบอาชีพ
5. วิธีการที่เริ่มต้นประกอบอาชีพ
6. เงินลงทุนครั้งแรกประมาณ บาท ใดมาอย่างไร
7. รายได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายแล้ว
8. ความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับคุณสมบัติผู้ประกอบอาชีพนั้นควรจะมี คือ
9. ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการประกอบอาชีพ
10. ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ต่ออาชีพของตนเอง

ลงชื่อ ผู้สัมภาษณ์
วันที่ ... เดือน พ.ศ. ...

การประเมินผล

1. นักเรียนกรอกแบบฟอร์มสัมภาษณ์ได้
2. นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นได้เกี่ยวกับอาชีพประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์เปลือกหอย และอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง

ภาพที่ ๑

การรับรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น

เรื่องที่ ๖ อาชีพเลี้ยงผึ้ง

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงผึ้ง

วิธีการ

1. ครูฉายสไลด์-เทป เรื่อง "อาชีพเลี้ยงผึ้ง" ให้นักเรียนดู
2. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับลักษณะงานของอาชีพเลี้ยงผึ้ง
3. ครูแจกจุลสาร แนะนำอาชีพเลี้ยงผึ้งให้นักเรียนอ่านเพิ่มเติม

อุปกรณ์

1. สไลด์-เทป เรื่อง "อาชีพเลี้ยงผึ้ง"
2. จุลสาร แนะนำอาชีพเลี้ยงผึ้ง

การประเมินผล

นักเรียนอธิบายได้ เกี่ยวกับลักษณะงานของอาชีพเลี้ยงผึ้ง โดยให้นักเรียนแต่ละคน
เขียนเป็นรายงานส่ง

แนวสรุป

1. อาชีพเลี้ยงผึ้ง เป็นอาชีพอิสระในท้องถิ่นอาชีพหนึ่งของจังหวัดระจวนศรีจันทร์ โดยนิยมเลี้ยงกันมากในบริเวณที่เป็นสวนมะพร้าว ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ และมีพื้นที่ปลูกมากเป็นอันดับหนึ่งของ จังหวัด

2. ลักษณะงานของอาชีพเลี้ยงผึ้ง จะเกี่ยวกับการรู้จักสร้างหีบไม้เป็นภาชนะให้ผึ้งทำรังอาศัยเลียนแบบโพรงไม้ธรรมชาติ มีการรวมวิธีที่จะชักนำให้ผึ้งงานทำรวงภายในกรอบไม้ รู้จักกรรมวิธีปฏิบัติที่จะสนับสนุนให้รังผึ้งมี ระยะเวลาหนาแน่น รู้กรรมวิธีที่จะเก็บน้ำผึ้งและผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากรังผึ้ง รู้วิธีที่จะทำให้รังผึ้งรอดพ้นหรือหลีกเลี่ยงจากภัยอันตรายในธรรมชาติ

อาชีพเลี้ยงผึ้ง

ปัจจุบันนักวิชาการ เกษตรกร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพการเกษตรในประเทศไทยได้เริ่มตื่นตัว และให้ความสนใจเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพทางการเกษตรกรรมอาชีพใหม่อาชีพหนึ่งขึ้นมา คือ "อาชีพเลี้ยงผึ้ง" โดยที่ผู้ประกอบการอาชีพไม่จำเป็นต้องมีครองพื้นที่ทางการเกษตร มีวิธีดำเนินการที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษ หรือผลเสียหายต่อธรรมชาติ และเป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่สูญเปล่าไม่เคยถูกเก็บเกี่ยวมาก่อนให้เป็นประโยชน์ คือน้ำหวานและเกสรจากพรรณไม้ต่าง ๆ ในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นไม้ปลูกหรือไม้ป่า นอกจากนั้นแล้ว ผลพลอยได้ที่เกิดจากอาชีพการเลี้ยงผึ้งจะเป็นประโยชน์แก่วงการเกษตรกรรมอย่างมาก เพราะผึ้งเป็นแมลงผสมเกสรที่มีประสิทธิภาพสูงในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรหลายอย่าง ทำให้พืชบางชนิดติดเมล็ด ติดผลดีขึ้น

ผึ้งเป็นแมลงที่จัดอยู่ในประเภทแมลง ซึ่งกินอาหารอยู่สองประเภท คือน้ำหวาน หรือที่เรียกว่า "น้ำคอก" จากดอกไม้และเกสรดอกไม้ ดังนั้นแหล่งอาหารที่สำคัญของผึ้ง ได้แก่ น้ำหวานและเกสรจากดอกไม้ เช่น ดอกของต้นสามเส้า ดอกลำไย ดอกลิ้นจี่ ดอกมะพร้าว ผึ้งมีอยู่ทั้งหมด 4 ชนิด ได้แก่ ผึ้งมัม ผึ้งหลวง ผึ้งโพรง และผึ้งพันธุ์ ผึ้ง 3 ชนิดแรก เป็นผึ้งพื้นเมืองในแถบเอเชีย ตอนใต้ ส่วนผึ้งพันธุ์เป็นผึ้งพื้นเมืองของทวีปยุโรปและแอฟริกา แต่ถูกนำไปเลี้ยงเป็นการค้าทั่วไป

ลักษณะทั่วไปของงาน

กิจกรรมการเลี้ยงผึ้ง หรืออาชีพเลี้ยงผึ้ง ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นผลมาจากการที่มนุษย์รู้จักสังเกต และเรียนรู้พฤติกรรม ตลอดจนวิธีการดำรงชีวิตของผึ้ง พร้อมกับมีเทคโนโลยีที่จะปฏิบัติงานต่าง ๆ ใน การที่จะให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์จากผึ้ง ลักษณะงานของอาชีพเลี้ยงผึ้งจะเกี่ยวกับการรู้จักสร้างรังใหม่เป็น ภาชนะให้ผึ้งทำรังอาศัยเลียนแบบโพรงไม้ธรรมชาติ มีกรรมวิธีที่จะชักนำให้ผึ้งงานทำรวงภายในกรอมน้ำ เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน รู้จักกรรมวิธีปฏิบัติที่จะสนับสนุนให้ผึ้งมีประชากรผึ้งงานหนาแน่น ใน ระยะเวลาที่เหมาะสมสอดคล้องกับปริมาณอาหารและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในธรรมชาติ รู้กรรมวิธีที่จะ เก็บน้ำผึ้งและผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากรังผึ้ง โดยพยายามให้รังผึ้งได้รับการกระทบกระเทือนน้อยที่สุด รู้วิธี ที่จะทำให้งานผึ้งรอคอยหรือหลีกเลี่ยงจากภัยอันตรายในธรรมชาติ

เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้เลี้ยงผึ้ง

เครื่องมือและอุปกรณ์นับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการเลี้ยงผึ้ง นอกจากหีบเลี้ยงผึ้งแล้วยังมีอุปกรณ์และเครื่องมืออีกมากมาย ซึ่งนักเลี้ยงผึ้งทองศักดิ์สินใจจะเลือกซื้อหาเองหรือทำขึ้นเอง

นักเลี้ยงผึ้งสมัครเล่นควร จะเลือกเครื่องมือและอุปกรณ์ที่สำคัญที่สุดเป็นอันดับแรก คือ หีบเลี้ยงผึ้ง คอน เครื่องหนควั่น (อาจใช้เศษผ้าหรือกาหมะพร้าวจุกให้ก็ได้) ปากคืบสำหรับจับนางพญา หมวกตาข่ายป้องกันผึ้ง มีคูปาดผ้าใบวางผึ้ง ถังบรรจุน้ำผึ้ง ตะแกรงลวดหรือกระชอนพลาสติกอย่างใดสำหรับกรองน้ำผึ้งสำหรับชั่งนางพญา แปรงปัดตัวผึ้ง เลือ-กางเกงหนา ๆ ถุงมือ อย่างหนา

สำหรับนักเลี้ยงผึ้งมืออาชีพ เมื่อมีผึ้งจำนวนมากขึ้น จึงเลือกซื้ออุปกรณ์เพิ่ม เช่น เครื่องพิมพ์รังเทียม เครื่องสลักน้ำผึ้งขนาดใหญ่

ค่าใช้จ่ายในการทำอุปกรณ์

การคำนวณค่าใช้จ่ายในการทำอุปกรณ์ถือเป็นตัวเลขที่แน่นอนไม่ได้ แต่สามารถประมาณการได้ ดังนี้

วัสดุ	ราคา/บาท
เลื้อ - กางเกงหนา ๆ	200 บาท
ชุดคลุมศีรษะกันผึ้งทอ	15 บาท
ถุงมืออย่างหนา	30 บาท
ปากคืบจับนางพญา	10 บาท
แปรงปัดตัวผึ้ง	10 บาท
ทองใส่นางพญา	3 บาท
ชุดผ้าชี	20 บาท
ถังใส่น้ำผึ้ง	30 บาท
ตะแกรงกรองน้ำผึ้ง	30 บาท

วัสดุ	ราคา/บาท
ไม้	10 บาท
ค่าไม้ทำหีบเลี้ยงผึ้ง หีบละ	80 บาท
คอนสำหรับขึงสร้างรัง คอนละ	5 บาท

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

1. มีความอดทน เพราะบางครั้งอาจถูกผึ้งทำร้ายได้ถึงแม้จะมีเสื้อกันผึ้งและมีควันไฟเป็นอาวุธสำหรับขับไล่ผึ้งก็ตาม
2. มีความขยันหมั่นเพียร เอาใจใส่ต่อยังในแต่ละรัง ในแต่ละหีบ ตั้งแต่เป็นไข่อ่อนจนกระทั่งสามารถให้น้ำผึ้ง
3. มีความรู้ความเข้าใจถึงชีวิตความเป็นอยู่และอุปนิสัยของผึ้ง รู้จักการดูแลเอาใจใส่ผึ้ง การเลือกพันธุ์ผึ้งที่ดีและแข็งแรง ให้น้ำผึ้งมาก รู้จักการทำเครื่องมือใช้เอง ตลอดจนมีความรู้เกี่ยวกับการเลือกทำเลหรือบริเวณที่เลี้ยงผึ้ง

หนังสืออ้างอิง

- ประยงค์ จิงอยู่สุข. คู่มือการเลี้ยงผึ้งพันธุ์. โทณวิศการพิมพ์, ม.ป.ป. 132 หน้า.
- พงศ์เทพ อัครชนกุล. วาทะถ้อยและการเลี้ยงผึ้ง. โรงพิมพ์พัฒนศิริ, 2526. 182 หน้า.
- วิชาการ, กรม และสำนักงานศึกษาธิการเขต 2, 12. การเลี้ยงผึ้ง (กษ ท 092) ชัยเมธีศึกษา
ตอนต้น. 2526. 23 หน้า.
- ศิริวัฒน์ วงษ์ศิริ และคนอื่น ๆ. หลักการเลี้ยงผึ้งและขยายพันธุ์ผึ้งในประเทศไทย. พันธุ์พืชบิลขิง
 2528. 159 หน้า.
- อนุรักษ์และส่งเสริมการเลี้ยงผึ้ง, ศูนย์. การเลี้ยงผึ้งโพรงไทย ภาคปฏิบัติ. หมวดเกษตรกรรม
 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์, ม.ป.ป. 26 หน้า.

คาบที่ 10

การเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น

เรื่องที่ 2 อาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู

จุดประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับการ เลี้ยงหอยแมลงภู

วิธีการ

1. ครูฉายภาพยนตร์ เรื่อง "การ เลี้ยงหอยแมลงภู" ให้ นักเรียนดู
2. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับลักษณะงานของอาชีพ เลี้ยงหอยแมลงภู
3. ครูแจกจุลสาร แนะนำอาชีพ เลี้ยงหอยแมลงภูให้นักเรียนอ่านเพิ่มเติม

อุปกรณ์

1. ภาพยนตร์ เรื่อง "การ เลี้ยงหอยแมลงภู"
2. จุลสาร แนะนำอาชีพ เลี้ยงหอยแมลงภู

การประเมินผล

นักเรียนอธิบายได้เกี่ยวกับลักษณะงานของอาชีพ เลี้ยงหอยแมลงภู โดยให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเป็นรายงานส่ง

แนวสรุป

1. อาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู เป็นอาชีพอิสระในท้องถิ่นอาชีพหนึ่งของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่ได้รับความนิยมมาก เพราะนอกจากทุกอำเภอมีพื้นที่ตกชายฝั่งทะเลแล้ว อาชีพเลี้ยงหอยแมลงภูยังเป็น อาชีพที่ได้รับการส่งเสริมจากสำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์อีกด้วย

2. งานในอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู เป็นงานที่ต้องทำในทะเลระดับน้ำลึกประมาณ 4 - 6 เมตร เริ่มจากการเลือกทำเลเลี้ยง การหาวัสดุให้ลูกหอยเกาะ การไถ่หลักหรือสร้างแพ งานดูแลกำจัดศัตรูของหอย งานตัดและแยกหอยงานซ่อมแซมหลักหรือแพในกรณีที่เกิดชำรุด และงานเก็บหอยเพื่อนำไปขายเมื่อหอยโตไคขนาด

อาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู

อาชีพประมงนับเป็นอาชีพเกษตรกรรมสาขาหนึ่งที่มีความสำคัญ เพราะมีผลิตภัณฑ์ประมงสามารถหารายได้เข้าประเทศได้มาก ๆ และตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 - 5 เป็นต้นมา รัฐบาลได้มีนโยบายเน้นการขยายพื้นที่ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อก่อให้เกิดแหล่งการว่างงานแก่ชาวชนบท ก่อให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมทั้งรายได้เพิ่มขึ้นจากการส่งออก

สัตว์น้ำประเภทหนึ่งที่เรารู้จักและเริ่มมีการเพาะเลี้ยง คือสัตว์น้ำประเภทหอย หอยที่มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย 5 ชนิด ได้แก่ หอยแมลงภู หอยแครง หอยนางรม หอยลาย และหอยกระพง ซึ่งหอยแมลงภูเป็นหอยที่มีความสำคัญมากที่สุด ทั้งทางด้านพันธุกรรม เลี้ยงและปริมาณการผลิต กล่าวคือ มีพื้นที่เพาะเลี้ยงประมาณร้อยละ 28.38 ของพื้นที่การเลี้ยงหอยทั้งหมด และมีปริมาณผลผลิตร้อยละ 45.56 ของปริมาณผลผลิตหอยทั้งหมด

หอยแมลงภูหรือหอยเม่น มีเปลือกยาวเรียวรูปไข่ กาบซ้ายและกาบขวาเท่ากัน โคนกาบแคบปลายกาบบานป้านมนตัด เปลือกค่อนข้างหนา กาบซ้ายมีพื้นสองซี่ กาบขวามีพื้นสองซี่ ภายนอกมีสีเขียวคลายแมลงภู ส่วนเปลือกด้านในมีสีขาวคลายนม หอยแมลงภูเป็นหอยเกาะหลักอยู่กับที่ เพาะจึงเล็กแคบเส้นใยหยาบและหนาสำหรับช่วยในการเกาะเสาหรือหลัก เมื่อหอยต้องการ เกาะหอยจะจับของเหลวชนิดหนึ่งมีลักษณะคล้ายวุ้นออกมาตามท่อซึ่งอยู่ที่เท้า เมื่อแข็งตัวจะมีลักษณะคล้ายเส้นไหมสีน้ำตาลในคำ หอยแมลงภูพบทั่วไปในอ่าวไทยตามหาดันมีริเวณชายฝั่งจนถึงที่ลึกในทะเลระดับน้ำประมาณ 10 เมตร ในอ่าวไทยหอยแมลงภูจะเริ่มมีไข่ในราวเดือนกันยายนถึงพฤศจิกายน ในฤดูผสมพันธุ์ตัวเมียจะมีเนื้อสีแดงคล้ายสีอิฐ ส่วนตัวผู้จะมีสีขาวครีม ไข่ของหอยแมลงภูมีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 0.07 มิลลิเมตร แม่หอยตัวหนึ่งมีไข่ประมาณ 5 - 12 ล้านฟอง

หอยแมลงภูถือว่าเป็นสัตว์น้ำทะเลที่มีผลผลิตสูงยิ่งกว่าสัตว์น้ำอื่น ๆ มีการแพร่พันธุ์ในอัตราสูง ฤดูแพร่พันธุ์ยาวและเติบโตเร็ว ทั้งการเพาะเลี้ยงก็ทำได้ง่าย ไม่ต้องกังวลกับการให้อาหารแต่อย่างใด หากดำเนินการได้เหมาะสมตั้งแต่ขั้นแรกเริ่ม เลือกว่าจะเลี้ยงในลูกหอยทาง ย่อมเชื่อแน่ว่าจะให้มีผลประโยชน์คุ้มค่า ทั้งการลงทุนขั้นต้นก็ไม่สูงนักเมื่อเปรียบเทียบกับ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำประเภทอื่น เช่น การทำนากุ้ง

การ เลี้ยงหอยแมลงภู่

การ เลี้ยงหอยแมลงภู่โดยทั่วไปนิยมเลี้ยงอยู่ 3 วิธี คือ

1. ปักหลักลอย วิธีนี้นิยมเลี้ยงกันมากในประเทศไทยฝรั่งเศส เหมาะสำหรับเลี้ยงหอยในพื้น
พื้นทะเลลึกไม่ชันนัก ระดับน้ำขึ้นลงต่างกันพอประมาณ โดยใช้เสาไม้ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง
15 - 30 ซม. ยาวประมาณ 4 - 5 เมตร ปักขนานไปกับฝั่งเพื่อล่อให้ลูกหอยเกาะ ภายในหนึ่งปี
หอยแมลงภู่จะโตประมาณ 2 เซนติเมตร จากนั้นนำลูกหอยใส่ถุงผ้าดิบตากแดดไปแขวนเลี้ยงในที่ที่พอไป
ในโพรงหอยจะโตประมาณ 4 - 5 เซนติเมตร ซึ่งเป็นขนาดที่ตลาดต้องการ
2. เลี้ยงบนพื้นทะเล วิธีนี้เหมาะสำหรับพื้นที่ เป็นกรวด หิน หรือดินดาน น้ำท่วมถึง
ตลอดเวลา ระดับน้ำควรลึกประมาณ 2 เมตร เวลาน้ำลดอาจจะแห้งซอก เป็นวิธีเลี้ยงหอยแมลงภู่
แบบง่าย ๆ ลงทุนน้อย แต่ต้องเก็บลูกหอยจากแหล่งหอยเกิดมาปล่อยในลานเลี้ยงหอยอีกทีหนึ่ง
3. วิธีแขวน การ เลี้ยงหอยแมลงภู่วิธีนี้จะแขวนบนราวไม้หรือแขวนบนแท่งไม้ ขึ้นอยู่กับ
ความลาดชันของพื้นทะเล ความลึกและกระแสน้ำ การ เลี้ยงแบบแขวนอยู่บนราวไม้นั้นนิยมเลี้ยงใน
พื้นทะเลไม่ลาดชันนัก ระดับน้ำ น้ำลงแตกต่างกันน้อย หอยที่เลี้ยงนิยมใส่ถุงในลอนตากแดดไว้
บนราวไม้เป็นแถวเป็นแนว ราวไม้แต่ละแถวห่างกันพอสมควรเพื่อให้เรือมาเชาขายออกเพื่อหางานได้
ถุงในลอนนี้เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 15 เซนติเมตร มีชายเป็นพับ ๆ พึงยาวประมาณ 40 เมตร
ขนาดตาประมาณ 1 เซนติเมตร เมื่อผูกกันถุงแล้วก็ผูกหอยลงในถุงเพื่อความสะดวกในการดูแลรักษา
ถุงหอยนี้ควรตัดแบ่งออกเป็นถุงเล็ก ๆ ขนาด 30 - 50 เซนติเมตร เสร็จแล้วนำถุงหอยไปผูกติดกับ
วัสดุที่จะให้หอยเกาะ ส่วนมากนิยมใช้เชือกถาเมะพร้าวอาบยางมะตอย เชือกในลอน หรือไม้ไผ่
ถุงในลอนจะค่อย ๆ บุสลายไป ส่วนลูกหอยแมลงภู่จะยึดเกาะวัสดุที่ให้เกาะ

ลักษณะทั่วไปของงาน

งานในอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู่เป็นงานที่ต้องทำในทะเลที่ระดับน้ำลึกประมาณ 4 - 6 เมตร
เริ่มจากการ เลือกทำเลเลี้ยง การหาวัสดุให้ลูกหอยเกาะ การปักหลักหรือสร้างแพ งานดูแลกำจัด
ศัตรูของหอยทุก ๆ 2 สัปดาห์ งานตัดและแยกหอยเมื่อหอยอายุ 3 - 4 เดือน งานซ่อมแซมหลักหรือ
แพในกรณีที่เกิดชำรุดและงานเก็บหอยเพื่อนำไปขายเมื่อหอยโตได้ขนาด

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

1. มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ สามารถทำงานกลางแจ้งในทะเลได้
2. สามารถว่ายน้ำได้
3. ชีบเรือหรือพายเรือเป็น
4. มีความรู้เกี่ยวกับการเลือกแหล่งที่เหมาะสมในทะเลสำหรับเลี้ยงหอย

หนังสืออ้างอิง

บรรจง เทียนสังข์ศรี. "การเลี้ยงหอยแมลงภู," ข่าวสารเกษตรศาสตร์. 5 : 21 - 28 ตุลาคม - พฤศจิกายน 2521.

_____. หลักการทำฟาร์มในทะเล. โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, 2517. 139 หน้า.

พรพินา หาญวิวัฒนกิจ. "ผลกระทบของการพัฒนาแหล่งแปรรูปหอยแมลงภูที่มีต่อรายได้และการจ้างงานในบริเวณอ่าวสวี จังหวัดชุมพร," การประมง. 1 : 29 - 38 มกราคม 2528.

ไพโรจน์ พรหมานนท์ และนิศ ชนะคุ้มชีพ. "การเลี้ยงหอยแมลงภูในตระกร้า," การประมง. 5 : 471 - 473 กันยายน 2526.

วีระวัฒน์ หงสกุล. "การเลี้ยงหอยแมลงภูเป็นอุตสาหกรรม," การประมง. 3 : 215 - 216 กรกฎาคม 2522.

ภาพ 11 - 13

การ เกี่ยวข้องกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น

เรื่อง 8 อาชีพเลี้ยงผึ้งและอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงผึ้งและอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภูจาก
ผู้ประกอบการอาชีพโดยตรง
2. เพื่อให้นักเรียนได้ชมการ สาธิตและเห็นของจริง ในเรื่องเกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงผึ้งและ
อาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู
3. เพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงผึ้งและอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู

วิธีการ

1. ครูพานักเรียนไปทัศนศึกษาเพื่อดูงานอาชีพเลี้ยงผึ้งที่บ้านทุ่งเค็ด อำเภอมือ และ
อาชีพเลี้ยงหอยแมลงภูที่คลองบางนางรม อำเภอมือ
2. ครูมอบหมายให้นักเรียนสัมภาษณ์บุคคลผู้ประกอบการอาชีพเลี้ยงผึ้งและอาชีพเลี้ยง
หอยแมลงภู
3. ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงผึ้ง และอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู

อุปกรณ์

แบบฟอร์มสัมภาษณ์อาชีพ (เช่นเดียวกับ ภาพ 6 - 8)

การประเมินผล

1. นักเรียนกรอกแบบฟอร์มสัมภาษณ์ได้
2. นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นได้เกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงผึ้ง และอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู

ภาพที่ 14

การมองเห็นคุณค่าของอาชีพอิสระในท้องถิ่น

เรื่องที่ 9 อาชีพอิสระในท้องถิ่นกับการลดปัญหาการว่างงาน

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงปัญหาการว่างงานในสังคมไทย
2. เพื่อให้นักเรียนทราบว่าการประกอบอาชีพอิสระในท้องถิ่น สามารถลดปัญหาการว่างงานได้

วิธีการ

1. ครูแจกเอกสารสรุปข่าว "ล้นทะลักที่ กทม. - รอนานจนลมใส่" - ให้นักเรียนอ่าน
2. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบหลังจากอ่านข่าว
3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม แล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายเพื่อตอบคำถามว่า การประกอบอาชีพอิสระในท้องถิ่นจะลดปัญหาการว่างงานได้หรือไม่ อย่างไร
4. ให้นักเรียนส่งตัวแทนของกลุ่มออกมารายงานผลการอภิปรายหน้าชั้นเรียน แล้วครูกับนักเรียนช่วยกันสรุป

อุปกรณ์ เอกสารสรุปข่าว "ล้นทะลักที่ กทม. รอนานจนลมใส่"

"ล้นทะลักที่ กทม. รอนานจนลมใส่"

แหม่มคร เจ้าพนักงานที่ กทม. มีค้ำห้มวคิน รับแค่ 6 คน สม่ครกัันถึง 8,000 คน ั้มวคิต ปริณูทาศรีไม่รั้งเกียจงานทำเ็นเคื่อนน้อยแค่นกัว่าบาทหมาแข่งกับเขาคัวย หังที่ค้ำห้แ่งที่รับกัาหนด คุนวุคิไ่วไม่ค้ำกว่ามัชฌมศีกษาศีที่ 3 ั้มวคิต แะบความในใจสอยมาหลายครั้งจนจำไม่ได้ แต่ไม่เคย สมหวังลักรั้งเคียะ

ที่ศาลว่าการกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 2 มีนาคมนี้ เป็นวันสุดท้ายของการ เปิดรับสมัคร สอบผู้มีคุณวุฒิสำเร็จมัธยมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไป เข้าเป็นพนักงานการพาณิชย์ของ กทม. ในตำแหน่ง พนักงานธุรการ และพนักงานพิมพ์ดีดระดับ 1 และ 2 รวม 6 ตำแหน่ง โดยระดับ 1 มีอัตราเงินเดือน 1,225 บาท ระดับ 2 เงินเดือน 1,950 บาท การเปิดรับสมัครเริ่มมาตั้งแต่วันที่ 18 มีนาคม ถึง วันที่ 28 มีนาคม มีผู้สมัครประมาณ 8,000 กว่าคน

ผู้สื่อข่าวรายงานข่าวว่าในการรับสมัครวันสุดท้ายคือวันที่ 28 มีนาคมนี้ ปรากฏมีผู้สนใจมาสมัครกันเป็นจำนวนมาก จนบริเวณแถวที่เข้าคิวกันอยู่นั้นยาวเหยียดจากชั้น 2 ลงมาชั้น 1 กระทั่ง บางแถวที่ไม่อาจทอดยาวลงไปชั้น 1 ได้ เพราะจำเป็นต้องเปิดทางให้คนเดินขึ้นลง จำต้องแยกแถวยาว ขึ้นไปบนบันไดที่จะขึ้นไปชั้น 3 แต่ละแถวยาว 20 - 30 เมตร โดยมีคนยืนเข้าแถว ๆ ละประมาณ 60 คน

สำหรับบรรยากาศในช่วงบ่าย ปรากฏมีคนมาสมัครกันเพิ่มมากขึ้นทำให้ต้องเพิ่มแถวหลัก ออกมาทางด้านของตัวอาคาร กทม. อีกด้านหนึ่ง ทำเนียบบริเวณที่รับสมัครคลาคล่ำไปด้วยผู้คน จนแทบ ไม่มีที่ที่จะเดิน ผู้สมัครที่มาสายจะต้องรอเข้าคิววนถึง 2 ชั่วโมงกว่าจะเสร็จสิ้นการรับสมัคร ทั้งสอง

ผู้สื่อข่าวรายงานต่อไปว่า ภายในห้องรับสมัครจะมีขนาดกว้างแต่ก็อัดแน่นไปด้วยคลื่นของผู้สมัครงาน รวมตลอดไปถึงระเบียบกีดกันแคบ ปลดนักตา นอกจากนี้บริเวณชั้นล่างของศาลว่าการ กทม. มีการ เบียดเสียดอัดเบียดของผู้สมัคร เพื่อขอใบรับรองแพทย์จากห้องแพทย์ สำนักงานอนามัย เพื่อนำไป ประกอบเป็นหลักฐานการรับสมัคร โดยชบวนแถวยาวเหยียดเช่นเดียวกัน ผู้สมัครบางรายทนความร้อน อับอ้าว และการยืนรอนาน ๆ ไม่ไหวถึงกับเป็นลมหมดสติต้องช่วยเหลือนำไปปฐมพยาบาลที่ห้องสำนักงาน

นายเจริญ ชูพิภุสชัย ผู้อำนวยการกองระบบการคลัง กทม. กล่าวว่า การสมัครครั้งนี้ พบว่าผู้สมัครส่วนใหญ่มีวุฒิ ปวช. และปวส. นอกจากนั้นยังมีผู้จบปริญญาตรีมาสมัคร 100 กว่าคน เท่าที่ตนสังเกตเห็นผู้ว่างงานเหมาะสมสมัครกันมาดเกินกว่าที่ทางกองระบบการคลังประเมินเอาไว้ อย่างไรก็ตามเจ้าหน้าที่ยังไม่พบปัญหาการอำนวยความสะดวก เนื่องจากได้เกณฑ์เจ้าหน้าที่ของกองทั้งหมด รวมทั้งเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่น ๆ มาช่วยรับสมัครประมาณ 40 คน โดยงานประจำให้พักไว้ก่อนชั่วคราว

ที่กรณีนี้น่าจะเป็นห่วงกันมากกว่า จะมีการเล่นพรรคเล่นพวกฝากเด็กของตัวเอง นายเสริฐกล่าวว่า กรณีนี้นี้ไม่มีแน่ ตนได้เตรียมกรรมการออกข้อสอบ และตรวจข้อสอบไว้วันละชุด การสอบคัดเลือกเป็นไปอย่างรัดกุม และว่าการเปิดรับสมัครครั้งนี้ได้เงินค่าสมัครประมาณ 100,000 บาท

"มติชน" ได้สอบถามความรู้สึก และทรรศนะของผู้สมัครสอบบางราย คนแรกคือ นายไพฑูรย์สามขุนทด อายุ 26 ปี จบระบอบวิชาชีพชั้นต้น สาขางานบัญชี วิทยาลัยการอุตสาหกรรม ได้รับการเปิดเผยว่าการมีผู้สมัครมากเช่นนี้ที่แรกคิดว่า กทม. จะรับราว 50 ตำแหน่ง ครั้นมาสมัครในวันนี้ทำให้ทราบว่ารับเพียง 6 ตำแหน่งเท่านั้น ความหวังที่จะสอบได้จึงมีน้อย

"ผมสมัครงานมาแล้ว 10 แห่ง ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าทำงานมาแล้วหลายครั้งแต่ยังไม่ได้รับการเรียกตัวจากที่ไหนเลย แม้ครั้งนี้จะสอบไม่ได้ ผมก็จะไม่ละความพยายาม มีสอบที่ไหนผมก็จะไปสมัครอีก" นายไพฑูรย์กล่าว

นางสาวประเสริฐ อินทวิเชียร อายุ 29 ปี จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์นิโคลาส จังหวัดพิษณุโลกกล่าวว่า ตนมีบ้านอยู่พิษณุโลกมาหางานทำที่ กทม. แล้ว 5 ปี และตกงานมาเป็นเวลา 3 ปี โดยในระยะ 3 ปี หางานทำมาหลายครั้ง จนเริ่มรู้สึกว่าสมัครกี่ครั้ง แต่ยังไม่ได้งานทำถ้าวันไหนที่ตกงานก็รับจ้างทำงานไปเรื่อย ๆ

นางสาวประเสริฐกล่าวว่า ขณะนี้ตนอยู่กับพี่ที่สมุทรสาคร โชคดีที่พี่ช่วยเหลือได้บ้าง เนื่องจากครอบครัวทำนา พ่อแม่รอคอยให้ส่งเงินกลับบ้าน ที่บ้านไม่เคยส่งเงินกลับบ้านเลย

อนึ่งจากจำนวนผู้สมัคร 8,000 คน และรับไว้ 6 ตำแหน่ง เมื่อคัดเลือกแล้ว จะเป็น 1,333 : 1

คำถาม

1. ชาวที่นักเรียนอ่านเป็นชาวเกี่ยวกับอะไร
2. นักเรียนคิดว่ากรณีที่มีการรับสมัครสอบเข้าทำงานเพียง 6 ตำแหน่ง และมีคนแห่มาสมัครถึง 8,000 กว่าคนนั้น เป็นเพราะเหตุใด แสดงให้เห็นว่าสังคมเรากำลังประสบปัญหาอะไร
3. จากการอ่านข่าวนี้ นักเรียนคิดว่าถ้านักเรียนเป็นผู้หนึ่งที่สอบแข่งขันเข้าทำงานไม่ได้ นักเรียนจะทำอย่างไร จึงจะมีรายได้มาเลี้ยงตนเองโดยไม่เป็นภาระของพ่อแม่ผู้ปกครอง และไม่เป็นที่ทอดสังคมควย

การประเมินผล

1. นักเรียนตอบคำถามได้ หลังจากอ่านเอกสารสรุปข่าว
2. จากรายงานผลการอภิปราย

แนวสรุป

การประกอบอาชีพอิสระในท้องถิ่นจะเป็นหนทางหนึ่งที่จะลดปัญหาการว่างงาน เพราะในการประกอบอาชีพอิสระ ผู้ประกอบการสามารถที่จะดำเนินการด้วยตนเองหรืออาจจะดำเนินการเป็นกลุ่ม มีอิสระในการบริหารงาน ผู้ประกอบการสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเองในทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นด้านการลงทุน การตลาด การขยายกิจการ การผลิตสินค้าใหม่หรือการให้บริการแก่ลูกค้าในรูปแบบใหม่ ดังนั้น อาชีพอิสระจึงเป็นลักษณะงานอาชีพที่สามารถสร้างงานขึ้นได้เองตลอดเวลา

คาบที่ 15

การมองเห็นคุณค่าของอาชีพพิธีกรในห้องเรียน

เรื่องที่ 10 คุณครู

จุดประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนมองเห็นประโยชน์ของการประกอบอาชีพพิธีกร

วิธีการ

1. ครูฉายภาพยนตร์ เรื่อง "คุณครู" ซึ่งมีเนื้อหาเปรียบเทียบความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพของ 2 สาย โดยคนหนึ่งรับราชการ ส่วนอีกคนหนึ่งประกอบอาชีพพิธีกร
2. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบหลังจากชมภาพยนตร์
3. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการชมภาพยนตร์

อุปกรณ์

ภาพยนตร์ เรื่อง "คุณครู"

คำถาม

1. ภาพยนตร์ที่นักเรียนชมเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
2. ทำไมวิโรจน์จึงเลือกสอบเข้ารับราชการ และสุทัศน์เลือกประกอบอาชีพพิธีกร
3. นักเรียนชอบการดำเนินชีวิตของใคร เพราะอะไร
4. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้างจากการชมภาพยนตร์
5. นักเรียนคิดว่าการประกอบอาชีพพิธีกร มีประโยชน์อย่างไรบ้าง

การประเมินผล

นักเรียนตอบคำถามได้ หลังจากชมภาพยนตร์

แนวสรุป

1. การรื้อเอาชีพระบบจ้างหรือรับราชการอย่างเดียว จะทำให้บุคคลนั้นอยู่ในสภาพว่างงาน และต้องเป็นภาระของครอบครัว
2. ถ้าบุคคลรู้จักประกอบอาชีพอิสระด้วยตนเอง รู้จักออกนอก อคคอม ก็สามารถประสบความสำเร็จในอาชีพได้ และยังสามารถจ้างคนงานเพิ่ม ช่วยลดปัญหาการว่างงานของสังคมได้อีก
3. การประกอบอาชีพอิสระช่วยให้รายได้เป็นของตนเองโดยไม่ต้องพึ่งครอบครัวและช่วยให้นายจ้างประจำอยู่แล้วสามารถหาเพื่อนหารายได้พิเศษได้ด้วย

คาบที่ 16

การมองเห็นคุณค่าของอาชีพอิสระในท้องถิ่น

เรื่องที่ 11 ผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนมองเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพอิสระ

วิธีการ

1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "ผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ : หน่อไม้บรรจูป๊อป" ซึ่งเป็นละครอิงชีวิตประวัติของนายเกษม ฉายวัฒนะ เจ้าของโรงงานหน่อไม้บรรจูป๊อปตราเกษมทร โปะทอง
2. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบหลังจากดูเทปโทรทัศน์
3. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการดูเทปโทรทัศน์

อุปกรณ์

เทปโทรทัศน์เรื่อง "ผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ : หน่อไม้บรรจูป๊อป"

คำถาม

1. เทปโทรทัศน์ที่นักเรียนดูเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
2. นายเกษม ฉายวัฒนะ มีแนวคิดและวิธีการอย่างไรในการ เริ่มต้นประกอบอาชีพทำหน่อไม้บรรจูป๊อป
3. นายเกษม ฉายวัฒนะ ใจรักอดทนจากที่ไหนในการทำหน่อไม้บรรจูป๊อป
4. นายเกษม ฉายวัฒนะ ยึดหลักอะไรในการประกอบอาชีพ
5. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรมาจากการดูเทปโทรทัศน์

การประเมินผล

นักเรียนตอบคำถามได้ หลังจากดูคลิปโทรทัศน์

แนวสรุป

การเลือกอาชีพหรือคิหาของทางในการประกอบอาชีพนั้น หนทางหนึ่งก็คือการรู้จัก
ประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์

ภาพที่ 17

ปัจจัยในเขต

จุดประสงค์

เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันเกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่นที่นักเรียนได้เรียนรู้มาทั้งหมด

วิธีการ

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม แล้วให้แต่ละกลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันเกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่นที่นักเรียนได้เรียนรู้มาทั้งหมด
2. ครูสุ่มนักเรียนออกมาถามสรุปเกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น

การประเมินผล

สังเกตจากการรายงานผลการอภิปราย

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

การสอนแบบปกติเป็นการสอนโดยการบรรยาย ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่นของจังหวัดระยองระดับชั้นเรียนกับกลุ่มของตนเอง พร้อมทั้งมีอุปกรณ์การสอน ได้แก่ สไลด์-เทป ภาพยนตร์ และเทปโทรทัศน์ ขอดแหล่งเอกสารที่สามารถค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติมและเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม จำนวน 11 เรื่อง ใช้เวลาสอน 13 คาบ คาบละ 50 นาที ดังแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

คาบที่	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีการ	อุปกรณ์
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักและคุ้นเคยกัน 2. เพื่อให้นักเรียนทราบกำหนดการสอน	1. ครูใช้กิจกรรม "กันเอง" 2. ครูอธิบายเกี่ยวกับกำหนดการสอน	เอกสารกำหนดการสอน
2	1. ความหมายและประโยชน์ของอาชีพ	1. เพื่อให้นักเรียนทราบข้อตกลงระหว่างอาชีพอิสระและอาชีพรับจ้าง 2. เพื่อให้นักเรียนทราบประโยชน์ของการประกอบอาชีพ	1. ครูอธิบายถึงความตกลงระหว่างอาชีพอิสระและอาชีพรับจ้าง 2. ครูบรรยายประโยชน์ของการประกอบอาชีพ 3. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม	

ลำดับ	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีการ	อุปกรณ์
3	2. อาชีพอิสระ ในท้องถิ่น ของเรา	1. เพื่อให้นักเรียนทราบ ลักษณะทั่วไปของ จังหวัดระจวนศิริพันธ์ 2. เพื่อให้นักเรียนรับ ทราบเกี่ยวกับอาชีพ อิสระที่สอดคล้องกับ สภาพท้องถิ่นของจังหวัด ระจวนศิริพันธ์	1. ครอบฉายภาพยนตร์ เรื่อง ระจวนศิริพันธ์ให้ นักเรียนดู 2. ครูบรรยายถึง ลักษณะทั่วไปของ จังหวัด ระจวนศิริพันธ์ 3. เปิดโอกาสให้ นักเรียนซักถาม	ภาพยนตร์ เรื่อง ระจวนศิริพันธ์
4	3. อาชีพประมง ผลิตภัณฑ์ เปลือกหอย	เพื่อให้นักเรียนทราบ ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ประมงผลิตภัณฑ์ เปลือกหอย	1. ครอบฉายเทปโทรทัศน์ เรื่องการทำของ ที่ระลึกจาก เปลือกหอยให้ นักเรียนดู 2. ครูบรรยายเรื่อง อาชีพประมง ผลิตภัณฑ์เปลือกหอย 3. เปิดโอกาสให้ นักเรียนซักถาม	เทปโทรทัศน์เรื่อง การทำของที่ระลึก จากเปลือกหอย
5	4. อาชีพปลูก หน่อไม้ฝรั่ง	เพื่อให้นักเรียนทราบ ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง	1. ครอบฉายเทปโทรทัศน์ เรื่องอาชีพปลูก หน่อไม้ฝรั่งให้ นักเรียนดู	เทปโทรทัศน์เรื่อง อาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง

ภาพ	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีการ	อุปกรณ์
			2. ครูบรรยายเรื่องอาชีพ ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง 3. เปิดโอกาสให้นักเรียน ซักถาม	
6	5. อาชีพประมง ผลิตภัณฑ์ เปลือกหอย อาชีพปลูก หน่อไม้ฝรั่ง	ให้นักเรียนทราบ ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ประมงผลิตภัณฑ์ เปลือกหอยและอาชีพ ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง เพิ่มเติม	1. ครูเล่าถึงงานไป ทัศนศึกษาเพื่องานอาชีพ ประมงผลิตภัณฑ์ เปลือกหอยและอาชีพปลูก หน่อไม้ฝรั่ง 2. ครูบอกแหล่งเอกสารที่ สามารถค้นคว้าศึกษา เพิ่มเติม 3. เปิดโอกาสให้นักเรียน ซักถาม	
7	6. อาชีพ	ให้นักเรียนทราบ ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ เลี้ยงผึ้ง	1. ครูฉายสไลด์-เทปเรื่อง อาชีพเลี้ยงผึ้งให้ นักเรียนดู 2. ครูบรรยายเรื่องอาชีพ เลี้ยงผึ้ง 3. เปิดโอกาสให้นักเรียน ซักถาม	สไลด์-เทป เรื่องอาชีพ เลี้ยงผึ้ง

ลำดับ	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีการ	อุปกรณ์
8	7. อาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู	เพื่อให้นักเรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู	1. ครูฉายภาพยนตร์ เรื่อง การเลี้ยงหอยแมลงภูให้นักเรียนดู 2. ครูบรรยายเรื่องอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู 3. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม	ภาพยนตร์ เรื่อง การเลี้ยงหอยแมลงภู
9	8. อาชีพเลี้ยงผึ้งและอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู	เพื่อให้นักเรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงผึ้งและอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภูเพิ่มเติม	1. ครูเล่าถึงการไปทัศนศึกษาเพื่อดูงานอาชีพเลี้ยงผึ้งและอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู 2. ครูบอกแหล่งเอกสารที่สามารถค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม 3. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม	
10	9. อาชีพอิสระในท้องถิ่นกับการลดปัญหาการว่างงาน	1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงปัญหาการว่างงานในสังคมไทย 2. เพื่อให้นักเรียนทราบว่าการประกอบอาชีพอิสระในท้องถิ่นสามารถลดปัญหาการว่างงานได้	1. ครูกล่าวถึงปัญหาการว่างงานในสังคมไทย 2. ครูอธิบายถึงบทบาทของอาชีพอิสระในท้องถิ่นต่อการลดปัญหาการว่างงาน 3. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม	

ลำดับ	เรื่อง	จุดประสงค์	วิธีการ	อุปกรณ์
11	10. คุตทอสู	เพื่อให้นักเรียนมองเห็น ประโยชน์ของการ ประกอบอาชีพอิสระ	1. ครูฉายภาพยนตร์เรื่อง "คุตทอสู" ให้นักเรียนดู 2. ครูกล่าวถึงความสำคัญ ของอาชีพอิสระ 3. เปิดโอกาสให้นักเรียน ซักถาม	ภาพยนตร์เรื่อง "คุตทอสู"
12	11. ผู้ประสบความสำเร็จ ในอาชีพ อิสระ	เพื่อให้นักเรียนมองเห็น แนวทางในการประกอบ อาชีพอิสระ	1. ครูฉายเทปโทรทัศน์ "ผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพ อิสระ : หมอไม้มรรจุใจ" ให้ นักเรียนดู 2. ครูบรรยายเกี่ยวกับ แนวทางในการ ประกอบอาชีพอิสระ 3. เปิดโอกาสให้ นักเรียนซักถาม	เทปโทรทัศน์เรื่อง "ผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพ อิสระ : หมอไม้มรรจุใจ"
13	ปัจฉิมนิเทศ	เพื่อให้นักเรียนแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับ อาชีพอิสระในห้องเรียน ให้นักเรียนได้เรียนมา ทั้งหมด	ครูสุ่มนักเรียนออกมากล่าว สรุปเกี่ยวกับอาชีพอิสระในห้องเรียน หน้าชั้นเรียน	-

คาบที่ 1

ปฐมบท

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักและคุ้นเคยกัน
2. เพื่อให้นักเรียนทราบกำหนดการสอน

วิธีการ

1. ครูใช้กิจกรรม "กันเอง" เช่นเกี่ยวกับกลุ่มทดลอง
2. ครูอธิบายเกี่ยวกับกำหนดการสอน

อุปกรณ์

เอกสารกำหนดการสอน

กำหนดการสอน

วันจันทร์ วันพุธและวันศุกร์ เวลา 15.30 - 16.20 น. รวม 5 สัปดาห์

สถานที่ ห้องโสตทัศนศึกษา โรงเรียนประจวบวิทยาลัย

วันที่ 6 พฤศจิกายน 2532	ปฐมบท
วันที่ 8 พฤศจิกายน 2532	ความหมายและประโยชน์ของอาชีพ
วันที่ 10 พฤศจิกายน 2532	อาชีพอิสระในท้องถิ่นของเรา
วันที่ 13 พฤศจิกายน 2532	อาชีพประมงอุตสาหกรรมเปลือกหอย
วันที่ 15 พฤศจิกายน 2532	อาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง
วันที่ 20 พฤศจิกายน 2532	อาชีพประมงอุตสาหกรรมเปลือกหอยและอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง
วันที่ 22 พฤศจิกายน 2532	อาชีพเลี้ยงผึ้ง

วันที่ 24 พฤศจิกายน 2532	อาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู่
วันที่ 27 พฤศจิกายน 2532	อาชีพเลี้ยงผึ้งและอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู่
วันที่ 29 พฤศจิกายน 2532	อาชีพอิสระในท้องถิ่นกับการลดปัญหาการว่างงาน
วันที่ 1 ธันวาคม 2532	คู่มือ
วันที่ 2 ธันวาคม 2532	- ยุทธศาสตร์ความสำเร็จในอาชีพอิสระ - ปัจจัยนิเทศ

การประเมินผล

สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมและการซักถามของนักเรียน

ภาพ 2

การรับรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น

เรื่องที่ 1 ความหมายและประโยชน์ของอาชีพ

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนทราบข้อแตกต่างระหว่างอาชีพอิสระและอาชีพรับจ้าง
2. เพื่อให้นักเรียนทราบประโยชน์ของการประกอบอาชีพ

วิธีการ

1. ครูอธิบายถึงความแตกต่างระหว่างอาชีพอิสระและอาชีพรับจ้าง
2. ครูบรรยายประโยชน์ของการประกอบอาชีพ
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
(เนื้อหาเช่นเดียวกับเรื่องที่ 1 ในชุดการแนะแนวอาชีพ)

การประเมินผล

นักเรียนบอกได้ถึงความแตกต่างระหว่างอาชีพอิสระกับอาชีพรับจ้าง และประโยชน์ของการประกอบอาชีพ

ภาพที่ 3

การเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น

เรื่องที่ 2 อาชีพอิสระในท้องถิ่นของเรา

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนทราบลักษณะทั่วไปของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อให้นักเรียนรับทราบเกี่ยวกับอาชีพอิสระที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วิธีการ

1. ครูฉายภาพยนตร์เรื่อง "ประจวบคีรีขันธ์" ให้นักเรียนดู
2. ครูบรรยายถึงลักษณะทั่วไปของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

อุปกรณ์

ภาพยนตร์ เรื่อง "ประจวบคีรีขันธ์"

การประเมินผล

นักเรียนตอบคำถามได้ เกี่ยวกับสภาพภูมิศาสตร์และอาชีพของประชากรในท้องถิ่น

งานที่ 4

การเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพและในท้องถิ่น

เรื่องที่ 3 อาชีพประมงสัตว์น้ำเปลือกหอย

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพประมงสัตว์น้ำเปลือกหอย

วิธีการ

1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "การทำของหัตถ์จากเปลือกหอย" ให้นักเรียนดู
2. ครูบรรยายเรื่องอาชีพประมงสัตว์น้ำเปลือกหอย
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

อุปกรณ์

เทปโทรทัศน์เรื่อง "การทำของหัตถ์จากเปลือกหอย"

การประเมินผล

นักเรียนบอกได้เกี่ยวกับลักษณะงานของอาชีพประมงสัตว์น้ำเปลือกหอย

ภาพ 5

การรับรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น

เรื่องที่ 4 อาชีพลูกหนี้ไม่ผิด

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพลูกหนี้ไม่ผิด

วิธีการ

1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "อาชีพลูกหนี้ไม่ผิด" ให้นักเรียนดู
2. ครูบรรยายเรื่องอาชีพลูกหนี้ไม่ผิด
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

อุปกรณ์

เทปโทรทัศน์เรื่อง "อาชีพลูกหนี้ไม่ผิด"

การประเมินผล

นักเรียนบอกได้เกี่ยวกับลักษณะงานของอาชีพลูกหนี้ไม่ผิด

คาบที่ 6

การ เกี่ยวข้องกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น

เรื่องที่ 5 อาชีพประมงสัตว์น้ำเปลือกหอยและอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพประมงสัตว์น้ำเปลือกหอยและอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง
เพิ่มเติม

วิธีการ

1. ครูเล่าถึงการไปทัศนศึกษาเพื่อดูงานอาชีพประมงสัตว์น้ำเปลือกหอย และอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง
2. ครูบอกแหล่งเอกสารที่สามารถค้นคว้าเพิ่มเติม
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

การประเมินผล

นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นได้ เกี่ยวกับอาชีพประมงสัตว์น้ำเปลือกหอยและอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง

คาบที่ 7

การรับรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น

เรื่องที่ 6 อาชีพเลี้ยงนึ่ง

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงนึ่ง

วิธีการ

1. ครูฉายสไลด์-เทป เรื่อง "อาชีพเลี้ยงนึ่ง" ให้นักเรียนดู
2. ครูบรรยายเรื่องอาชีพเลี้ยงนึ่ง
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

อุปกรณ์

สไลด์-เทป เรื่อง "อาชีพเลี้ยงนึ่ง"

การประเมินผล

นักเรียนบอกได้เกี่ยวกับลักษณะงานของอาชีพเลี้ยงนึ่ง

ภาพที่ 8

การเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น

เรื่องที่ 7 อาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู

วิธีการ

1. ครูฉายภาพยนตร์เรื่อง "การเลี้ยงหอยแมลงภู" ให้นักเรียนดู
2. ครูบรรยายเรื่องอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

อุปกรณ์

ภาพยนตร์เรื่อง "การเลี้ยงหอยแมลงภู"

การประเมินผล

นักเรียนบอกได้เกี่ยวกับลักษณะงานของอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู

ภาพ 9

การ เกียวของกับอาชีพอิสระ ในท้องถิ่น

เรื่องที่ 8 อาชีพเลี้ยงผึ้งและอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงผึ้งและอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภูเพิ่มเติม

วิธีการ

1. ครูเล่าถึงการไปทัศนศึกษาเพื่อท่งงานอาชีพเลี้ยงผึ้ง และอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู
2. ครูบอกแหล่งเอกสารที่สามารถค้นคว้าเพิ่มเติม
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

การประเมินผล

นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นได้เกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงผึ้ง และอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู

ภาพที่ 10

การมองเห็นคุณค่าของอาชีพอิสระในท้องถิ่น

เรื่องที่ 9 อาชีพอิสระในท้องถิ่นกับการลดปัญหาการว่างงาน

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงปัญหาการว่างงานในสังคมไทย
2. เพื่อให้นักเรียนทราบว่า การประกอบอาชีพอิสระในท้องถิ่น สามารถลดปัญหาการว่างงานได้

วิธีการ

1. ครูกล่าวถึงปัญหาการว่างงานในสังคมไทย
2. ครูอธิบายถึงบทบาทของอาชีพอิสระในท้องถิ่นที่มีต่อการลดปัญหาการว่างงาน
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

การประเมินผล

นักเรียนตอบคำถามได้ (ใช้คำถามเช่นเดียวกับในกลุ่มทดลอง)

ภาพที่ 11

การมองเห็นคุณค่าของอาชีพอิสระ ในท้องถิ่น

เรื่องที่ 10 คุณครู

จุดประสงค์

เพื่อให้นักเรียนมองเห็นประโยชน์ของการประกอบอาชีพอิสระ

วิธีการ

1. ครูฉายภาพยนตร์เรื่อง "คุณครู" ให้นักเรียนชม
2. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

อุปกรณ์

ภาพยนตร์ เรื่อง "คุณครู"

การประเมินผล

นักเรียนตอบคำถามได้ (ใช้คำถามเช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง)

ภาพที่ 12

มองเห็นคุณค่าของอาชีพอิสระในท้องถิ่น

เรื่องที่ 11 ผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ

จุดประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนมองเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพอิสระ

วิธีการ

1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "ผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ : หน่อไม้บรรจุน้ำไป"
2. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

อุปกรณ์

เทปโทรทัศน์เรื่อง "ผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ : หน่อไม้บรรจุน้ำไป"

การประเมินผล

นักเรียนตอบคำถามได้ (ใช้คำถามเช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง)

ภาพ 13

ปัจจัยพิเศษ

จุดประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่นที่นักเรียนได้เรียนมา

ทั้งหมด

วิธีการ

ครู ผู้สอนนักเรียนออกมาจากสำเนาเกี่ยวกับอาชีพอิสระในท้องถิ่น หน้าชั้นเรียน

การประเมินผล

สังเกตจากการรายงานหน้าชั้นเรียน

แบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่น

- คำชี้แจง 1. แบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นมีจำนวน 30 ข้อ
2. ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งตามความรู้สึกที่แท้จริง
ของนักเรียน ตัวอย่าง เช่น

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
00	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพประกอบธุรกิจ แปรรูปผลไม้ ซึ่งอยู่ในอาชีพอิสระใน ท้องถิ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อาชีพหนึ่ง เป็นอาชีพที่น่ารายได้ อย่างสูงให้กับผู้ประกอบการอาชีพ	✓				

นักเรียนเห็นว่าข้อความดังกล่าวตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด นักเรียนจึงกา
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1	อาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่งเป็นอาชีพที่ต้องเป็น ผู้วางแผนงานด้วยตนเอง ไม่ต้องมีผู้ใด ออกคำสั่ง					
2	เป็นการยากที่จะยึดอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง					
3	อาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่งเป็นอาชีพ ของแรงงานกลางแจ้ง					
4	อาชีพประคณัฐมณฑลที่เลือกหอย เป็นอาชีพที่มีรายได้ขึ้นอยู่กับ ความขยันของตนเอง					
5	อาชีพประคณัฐมณฑลที่เลือกหอยเป็น อาชีพที่ใช้ความสามารถในการทำงานฝีมือ					
6	กิจการ การ เลี้ยงหอยแมลงภู่เป็น กิจการที่สามารถทำได้มานาน ตามความพอใจของตนเอง					
7	อาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู่เป็นอาชีพ ที่ทำงานในทะเล					
8	การ เลี้ยงหอยทำกันอย่างแพร่หลาย ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์					
9	ถ้าไม่พบก็ไม่มีโอกาสประกอบ อาชีพเลี้ยง					
10	การ เลี้ยงหอยมีงานเกี่ยวกับการ สร้าง หิมไม้ให้เลี้ยงทำงาน					
11	ชาวเขาสนใจติดตามข่าวเกี่ยวกับ การปลูกหน่อไม้ฝรั่ง					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
12	ข้าพเจ้ายายามหาโอกาสสนทนากับ ผู้ประกอบการอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง					
13	ข้าพเจ้าสนใจติดตามศึกษาเทคนิค วิธีการใหม่ ๆ เกี่ยวกับการประคินธุ์ ผลิตภัณฑ์เปลือกหอย					
14	ข้าพเจ้ายายามหาโอกาสทดลองฝึก การประคินธุ์เปลือกหอย					
15	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายจากองค์ ประคินธุ์ผลิตภัณฑ์เปลือกหอยให้แปลก ๆ					
16	ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นใน การเข้าฟังบรรยายพิเศษเกี่ยวกับ การเลี้ยงหอยแมลงภู่					
17	ข้าพเจ้าไม่ค่อยสนใจที่จะสนทนากับ ผู้ประกอบการอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู่					
18	ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นใน การสร้างทีมใหม่เพื่อให้นักทำรัง					
19	ข้าพเจ้ายายามหาโอกาสสนทนา กับผู้ประกอบการอาชีพเลี้ยงงูเสมือ					
20	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายจากองค์ บรรยายเกี่ยวกับการเลี้ยงงู					
21	ข้าพเจ้ามั่นใจว่าอาชีพปลูกหน่อไม้ฝรั่ง เป็นอาชีพหนึ่งที่สามารถทำประโยชน์ต่อ สังคม ประเทศชาติ ตลอดจนตัวของ ข้าพเจ้าเอง					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
22	ข้าพเจ้าคิดว่า การเลือกประกอบอาชีพ ปลูกหน่อไม้ฝรั่งจะไม่ทำให้ข้าพเจ้าว่างงาน					
23	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพประมงมีอุปสรรค ให้เลือกหอยเป็นอาชีพหนึ่งที่มีความก้าวหน้า					
24	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพประมงมีอุปสรรค ให้เลือกหอยทำประโยชน์ให้กับสังคมอย่างมาก					
25	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพประมงมีอุปสรรค ให้เลือกหอยเป็นอาชีพหนึ่งที่มีรายได้ดี					
26	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู่ เป็นอาชีพหนึ่งที่มีสังคมยอมรับ					
27	ข้าพเจ้าอาจเลือกประกอบอาชีพเลี้ยง หอยแมลงภู่หลังจากจบการศึกษา					
28	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพเลี้ยงหอยแมลงภู่ เป็นอาชีพที่ไม่ค่อยเกียติ					
29	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพเลี้ยงหอย เป็น อาชีพที่คนส่วนใหญ่ไม่ยอมรับ					
30	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพเลี้ยงหอย เป็น อาชีพหนึ่งที่มีเกียรติ					

รายละเอียดของแบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระ ในท้องถิ่น

รายละเอียดของแบบสำรวจ	ข้อ
ข้อความที่ความหมายทางบวก	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 30
ข้อความที่ความหมายทางลบ	2, 9, 15, 17, 20, 24, 28, 29
คำถามที่เกี่ยวกับอาชีพอิสระ ในท้องถิ่น	1 - 10
คำถามที่เกี่ยวกับอาชีพอิสระ ในท้องถิ่น	11 - 20
คำถามที่มองเห็นคุณค่าของอาชีพอิสระ ในท้องถิ่น	21 - 30

ภาคผนวก ข

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ค่าอำนาจจำแนกรองแบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นเป็นรายข้อ
2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นทั้งฉบับ

1. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นเป็นรายข้อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	2.06	16	5.23
2	4.28	17	3.31
3	2.83	18	5.29
4	4.85	19	3.85
5	3.36	20	3.25
6	1.94	21	4.76
7	4.31	22	3.72
8	2.24	23	3.83
9	2.21	24	2.40
10	4.52	25	4.46
11	6.09	26	4.62
12	4.92	27	3.23
13	5.64	28	5.33
14	5.92	29	4.00
15	4.67	30	2.30

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นทั้งฉบับ

n	$\Sigma \sigma_i^2$	σ_x^2	α
30	28.92	164.27	0.852

ภาคผนวก ค

ค่าคะแนนดิบของกลุ่มตัวอย่าง

1. คะแนนดิบของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ
2. คะแนนดิบของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ

1. คะแนนดิบของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ

คนที่	คะแนนก่อนการทดลอง	คะแนนหลังการทดลอง
1	63	113
2	75	120
3	83	118
4	84	110
5	85	114
6	87	122
7	87	113
8	87	104
9	89	115
10	89	100
11	89	120
12	89	102
13	89	103
14	89	106
15	95	100

2. คะแนนคิบนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ

คนที่	คะแนนก่อนการทดลอง	คะแนนหลังการทดลอง
1	63	77
2	74	90
3	82	93
4	85	92
5	86	104
6	87	103
7	87	88
8	88	106
9	88	130
10	88	90
11	89	89
12	89	94
13	90	103
14	90	106
15	91	93

ผลของการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่น
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย
 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

บทคัดย่อ
 ของ
 ปกรณ วังศสวัสดิ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
 ตามหลักสูตรปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาแนะแนว
 กุมภาพันธ์ 2533

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปีการศึกษา 2532 จำนวน 30 คน สุ่มเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพ และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือแบบสำรวจความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นและชุดการแนะแนวอาชีพ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ t -test

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพ มีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพ มีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนวอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ มีความสนใจอาชีพอิสระในท้องถิ่นสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE EFFECT OF CAREER GUIDANCE SET ON LOCAL SELF-EMPLOYMENT INTEREST
OF MATHAYOM SUKSA II STUDENTS AT PRACHUAPWITTAYALAI
SCHOOL IN CHANGWAT PRACHUAPKIRIRHAN

AN ABSTRACT

BY

PAKORN WONGSAWAT

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

February 1990

The purpose of this experiment was to study the effect of career guidance set on local self - employment interest of Mathayom Suksa II students at Prachuapwittayalai School in Changwat Prachuapkirikham. The sample was randomly divided into experimental group and control group. Each group consisted of 15 students. The career guidance set was used in the experimental group while the conventional instruction was used in the control group. A set of questionnaires constructed by the researcher was used in data collection. The t-test was used as a statistical method to analyze the data.

The results were as follows :

1. After the experiment, there was statistically significant difference at .01 level of the local self - employment interest between the experimental group and the control group.
2. After the experiment, the local self - employment interest of the experimental group was statistically significant higher at .01 level than before the experiment.
3. After the experiment, the local self - employment interest of the control group was statistically significant higher at .01 level than before the experiment.